Ազգ
Azg

Ալիեւ. «Կստեղծենք ուժեղ բանակ եւ կազատագրենք հողերը»

Ադրբեջանի նախագահը երեկ հայտարարել է, որ երկրի պաշտպանական ծախսերն աճել են 76 տոկոսով: Անդրադառնալով ԼՂ խնդրի ռազմական լուծման հնարավորությանը, նա նշել է. «Մենք կստեղծենք ուժեղ բանակ եւ կազատագրենք մեր հողերը»:

Իր հերթին Հայաստանի պաշտպանության նախարարը հայտարարել է, որ եթե ադրբեջանական բանակը Հայաստանի բանակից ավելի մարտունակ լինի, ապա ԼՂ խնդիրը կփորձի լուծել ռազմական ճանապարհով: Ըստ Սերժ Սարգսյանի, արդեն մի քանի տարի Ադրբեջանի նախագահներն ասում են, որ կարող են հարցը լուծել ռազմական ճանապարհով, մինչդեռ իրականում «նրանք ոչինչ չեն ցանկանում»:

Սարգսյանը կրկին խոսել է զիջումների մասին. «Եթե հնարավոր լինի լուծել ԼՂ կարգավիճակն ու հարցը, ապա մենք պետք է գնանք զիջումների»:

Համեստ դիրքեր՝ առավել խոշոր հարկատուների ցանկում

Չքաղեցնում են շատ հայտնի ընկերություններ

Հարկային պետական ծառայությունը հրապարակեց հետաքրքրություն ներկայացնող եւս մեկ՝ առավել խոշոր 300 հարկատուների եւ այս տարվա առաջին կիսամյակում նրանց վճարած հարկերի մեծությունների ցուցակը: Ցանկը գլխավորում է Հայաստանի արդյունաբերական հսկան՝ «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը», որի վճարած 12,3 մլրդ դրամի հարկերը կրկնակի գերազանցում են երկրորդ խոշոր հարկատուի՝ «Արմենտելի» վճարած հարկերի գումարը: Կոմբինատը նաեւ ամենախոշոր շահութահարկ վճարողն է, որը 6 ամսում կազմել է մոտ 4,5 մլրդ դրամ: Ինչպես արդեն նշեցինք, երկրորդ տեղում «Արմենտելն» է 6,4 մլրդ դրամով, որից շահութահարկը՝ 2,6 մլրդ դրամ: Երրորդ տեղում գտնվող «Հայռուսգազարդի» հարկային վճարումները կազմել են 4,8 մլրդ դրամ, սակայն շահութահարկի գծով վճարումները մեծ չեն, ինչը թերեւս բացատրվում է ընկերության

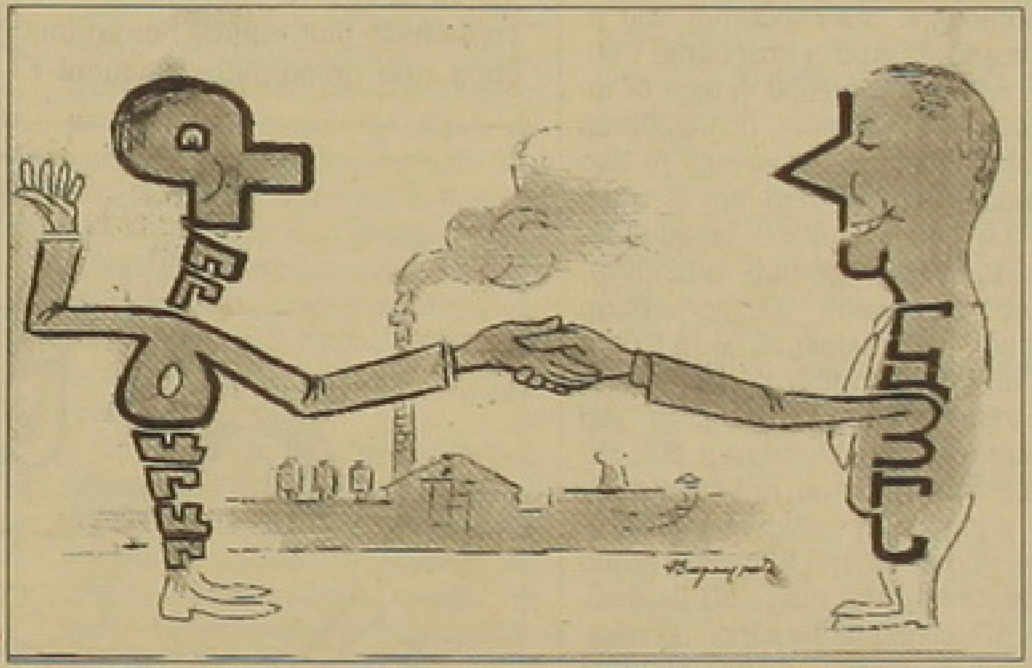

լայնածավալ ներդրումային ծրագրերով: 1 մլրդ դրամը գերազանցող հարկեր վճարած մյուս ընկերություններն են «Հայաստանի էլեկտրական ցանցերը», «Գրանդ-Տոբակոն», ՀԱԷԿ-ը, Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, «Ինտերնեյշնլ Մասիս տաբակը», իսկ 9-րդ տեղում գտնվող «Ռոսգոսստրախ» ընկերությունը վճարել է 934 մլն դրամ: Առաջին խոշոր 9 հարկատուներն ընդհանուր առմամբ վճարել են մոտ 33 մլրդ դրամ:

Տես էջ 2

Վարչապետ Մարգարյանին Թբիլիսիում ընդունել են Սաակաշվիլին եւ Բուրջանաձեն

Աշխատանքային այցով Թբիլիսիում գտնվող Հայաստանի վարչապետին երեկ ընդունել են Վրաստանի նախագահն ու խորհրդարանի նախագահը: Անդրանիկ Մարգարյանի եւ Միխայիլ Սաակաշվիլու հանդիպման ընթացքում քննարկվել են երկկողմ հարաբերությունների խորացման հեռանկարները: Հայաստանի վարչապետը հանդիպումից հետո մամուլին մեկնաբանություններ չի տվել: Մարգարյանին երեկ ընդունել է նաեւ Նինո Բուրջանաձեն: Վրաստանի խորհրդարանի նախագահը հայտարարել է, թե Հայաստանի վարչապետը խնդրել է, որ Վրաստանի եւ Հայաստանի կառավարությունները, ինչպես նաեւ երկու երկրների եկեղեցիները համատեղ վերջնականապես քննարկեն (Վրաստանի տարածքում) այս կամ եկեղեցու պատկանելության հարցը: «Ես միանշանակ ուզում եմ ընդգծել, որ Հայաստանի վարչապետի դիրքորոշումը բացարձակ կոռեկտ է, ճիշտ եւ բարեկամական: Կարեւոր եմ համարում, որ հայկական եւ վրացական եկեղեցիները համատեղ հայտարարություն անեին ու բոլորը՝ թե՛ Հայաստանում, թե՛ Վրաստանում, թե՛ Սամցխե-Ջավախքում հասկանային, որ եթե նրանք հայ եւ վրացի բնակչության միջեւ կռիվ են բորբոքում, ապա ուղղակիորեն մեր թշնամիների ջրաղացին են ջուր լցնում», ասել է Բուրջանաձեն:

Վարչապետ Մարգարյանն ասել է, որ երկու շաբաթ անց Թբիլիսիում բացվելու է ծխախոտի ֆաբրիկա: Հայաստանի գործարարներից մեկը այդ գործում 4 մլն դոլար է ներդրել: Ֆաբրիկայի հումքը ստացվելու է Հայաստանից, աշխատուժը լինելու է տեղական, արտադրանքը սպառվելու է Վրաստանում: Հիշեցնենք, որ հուլիսի 24-ին Հայաստանի եւ Վրաստանի վարչապետները միասին շրջել էին Սամցխե-Ջավախքի մի շարք բնակավայրերում, ապա ուղեւորվել Թբիլիսի:

Թեմայի մանրամասները՝ 4-րդ էջում:

Սեւանի արժեքը՝ 6 ջիպ

Ըստ շրջանառվող լուրերի՝ Գեղարքունիքի մարզպետին հնդիկ ոսկեհանները ջիպ են նվիրել: Հայտնի է, որ նրանք ուզում են Սեւանա լճի ջրհավաք ավազանում՝ Սոթքում ոսկու կորզման ֆաբրիկա կառուցել եւ ոսկու արդյունահանում սկսել: Փաստորեն այդ ծրագիրը ապրիլի 5-ին տապալվեց, բայց ,արձյալ վերակենդանացվում է: Առասպելոտ հնդիկները 4 ջիպ էլ նվիրել են բնապահպանության նախարարությանը: Ասում են, որ մարզպետն արդեն շրջագայում է ջիպով:

Ռոբերտ Քոչարյանին ճանաչում է Ռուսաստանի բնակչության 27 տոկոսը

Ռուսական լրատվամիջոցները հրապարակել են Հասարակական կարծիքի ուսումնասիրության համառուսաստանյան կենտրոնի վերջին հետազոտության արդյունքները: Ըստ «Ազատության», շարքային ռուսաստանցիները ԱՊՀ առաջնորդներից առավել լավ ճանաչում են Ուկրաինայի եւ Բելառուսի նախագահներին. Ալեքսանդր Լուկաշենկոյին ճանաչում է ռուսաստանցիների 85, իսկ Վիկտոր Յուշչենկոյին՝ 76 տոկոսը: Հարավկովկասյան հանրապետությունների ղեկավարներից Իլհամ Ալիեւին գիտի ռուսաստանցիների 54 տոկոսը, Միխայիլ Սաակաշվիլուն՝ 47, մինչդեռ Ռոբերտ Քոչարյանին՝ ընդամենը 27 տոկոսը:

Քըրք Քըրքորյանը ԱՄՆ-ի 4-րդ մեծահարուստն է

ԼՈՆԴՈՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Քըրք Քըրքորյանը «ստոր է կանգնել, ըստ էության, հիվանդ «Ջեներալ մոթորսին» եւ հերթական անգամ չի սխալվել», գրել է բրիտանական «Օբսերվերը»՝ երեկ հերթական անգամ անդրադառնալով մեր հայրենակցի ֆենոմենին:

Ըստ «Օբսերվերի»՝ այժմ Քըրքորյանն ունի 9 միլիարդ դոլար եւ ԱՄՆ-ի 4-րդ մեծահարուստն է:

Շվեյցարիայում ձերբակալվում է Փերինչեքը

«Հայոց ցեղասպանությունը միջազգային մեծ սուտ է» հայտարարության համար

Հուլիսի 24-ին լրացավ Լոզանի պայմանագրի ստորագրման 82-րդ ամյակը, որը իրավական հիմք հաղորդելով քեմալական ազգային պատերազմներին, ճանաչել էր ժամանակակից Թուրքիայի տարածքային ամբողջականությունն ու պետական անկախությունը: Տարեդարձն առանձնակի ակտիվությամբ նշվել է ինչպես Թուրքիայում, այնպես էլ Շվեյցարիայում: Հատկանշական է, որ Լոզանի 82-րդ ամյակին նվիրված միջոցառումները Թուրքիայում կազմակերպել են ընդդիմադիր ժողովրդա-հանրապետական եւ Ձախ-ժողովրդավարական կուսակցությունները, իսկ Շվեյցարիայում՝ Բանվորական կուսակցությունն ու Քեմալական մտածողության միությունը:

Թուրքական հանրային հեռուստատեսությունն այդ միջոցառումները պայմանավորեց վերջին շրջանում Լոզանի պայմանագրի վիճարկմամբ, իսկ կառավարամետ «Ենի շաֆաք» թերթը՝ երկրում քեմալական սկզբունքների անձեռնմխելիության համար պայքարող քաղաքական ուժերի «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության իշխանությունների դեմ սադրիչ գործունեությամբ՝ նշելով, թե «միջոցառումները վերածվեցին ուժի ցուցադրման»:

Տես էջ 5

Նախապատրաստում էին Հայաստանի ղեկավարների սպանությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 25-ին Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում՝ դատավոր Պարգեւ Օհանյանի նախագահությամբ, սկսվեց ՀՀ մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնյաների անձանց սպանության փորձի նախապատրաստության հատկանիշներով գործի դատաքննությունը: Գործով միակ ամբաստանյալը՝ Գագիկ Գրիգորյանը իրեն մեղավոր ճանաչեց առաջադրված մեղադրանքում եւ խնդրեց որպես հիմք ընդունել, մասնավորապես, նախաքննության ժամանակ տրված իր երկու ցուցմունքները:

Ըստ մեղադրական եզրակացության, ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախկին նախարար Էդուարդ Մադաթյանն (խուճուճ Էդո) ու նրա ընկեր Գագիկ Գրիգորյանը 100 հազար դոլար են խոստացել Արտաշատի բնակիչ Միշա Խոդավերդյանին («Կծան Միշա» մականունով), որի դիմաց վերջինս պետք է խոշորափի անտառում ականի վրա պայթեցներ ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին, նախարարներ Սերժ Սարգսյանին, Անդրանիկ Մանուկյանին, Հովիկ Աբրահամյանին, գործարար Գագիկ Ծառուկյանին, ՍԴ նախագահ Գագիկ Հարությունյանին, իսկ Արտաշատում էլ 2004 թ. հոկտեմբերի 22-ին բերքի տոնի ժամանակ՝ հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին:

Գործով վկա Է. Մադաթյանի եղբայրը՝ Գրիգոր Մադաթյանը Գագիկ Գրիգորյանի եւ Միշա Խոդավերդյանի շփումներից զուտ տնտեսական բնույթ վերագրեց: Ըստ նրա, Միշա Խոդավերդյանը 10 հազար ԱՄՆ դոլար գումար էր վերցրել Գ. Գրիգորյանից համատեղ անասնապահական ֆերմա ստեղծելու նպատակով: Ըստ գործի նյութերի, Է. Մադաթյանից վերցված գումարը Գագիկ Գրիգորյանը տվել է Մ. Խոդավերդյանին սպանության իրականացման համար անհրաժեշտ ական գնելու համար:

Է. Մադաթյանը հետախուզման մեջ է, իսկ Մ. Խոդավերդյանը, որը 2004 թ. նոյեմբերի 9-ին ներկայացել է ոստիկանություն եւ հայտնել նախապատրաստվող հանցագործության մասին, գործով անցնում է որպես վկա:

Բուշի դեմ մահափորձի հետքերը փնտրում են Վրաստանից դուրս

ԱՄՆ հետախուզության դաշնային բյուրոյի աշխատակիցները խուզարկել են Վլադիմիր Հարությունովի բնակարանը: Վերջինս մեղադրվում է ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի դեմ մայիսի 10-ին մահափորձ իրականացնելու մեջ: Մյուս կողմից՝ ամերիկյան եւ վրացական հատուկ ծառայությունները, ըստ «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերության, Հարությունովի հանցակիցների հետքը փնտրում են Վրաստանից դուրս: Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության հանձնաժողովի նախագահ Գիվի Թարգամաձեն չի բացառել, որ հետքերը տանեն Ռուսաստան:

Երեկ Վրաստանի ՆԳ նախարարը հայտարարել է, որ 2005 թ. փետրվարի 1-ին Գորի քաղաքում կատարված ահաբեկչությունը, որին զոհ գնացին ոստիկանության երեք աշխատակիցներ, ավելի քան 20 մարդ վիրավորվեց, կազմակերպել էր ռուսական ռազմական հետախուզությունը՝ ԳՌՈՒ-ն: Ռուսաստանի

պաշտպանության նախարարությունը հերքել է ռուսական հատուկ ծառայությունների մեղսակցությունը: «Այդ ամենը չի համապատասխանում իրականությանը: Նման ազգանուններով մարդիկ մեզ մոտ չկան եւ չեն աշխատում»: Վրաստանի ՆԳ նախարար Մերաբիշվիլին մամուլի ասուլիսում հրապարակել էր այն ռուսների անունները, որոնք կանգնած են ահաբեկչության հետևում:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

Երբ թելադրողը ուղեւորի շահը չէ

Քաղաքացիների տրանսպորտային սպասարկումը այն ոլորտներից կարելի է համարել, որտեղ ամեն ինչից բացի նաեւ լավ է երեւում մեր երկրի տարբեր մակարդակի իշխանությունների իրական վերաբերմունքը ժողովրդի, նրա առօրյա պահանջմունքների նկատմամբ: Եթե չհաշվենք մայրաքաղաքային տրանսպորտը, որի նկատմամբ գործնական ուշադրություն համենայն դեպս նկատելի է, տպավորությունն ընդհանուր առմամբ այնպիսին է, թե այստեղ պետական կարգավորում կոչվածը շատ դեպքերում կամ մոռացված է, կամ ծառայեցվում է ոչ թե ուղեւորի, այլ ոլորտի տնտեսվարողների միակողմանի շահերին: Առանձին նման օրինակների փորձենք կարճ անդրադառնալ ստորեւ:

Գյումրի-Երեւան երթուղում ընդամենը մեկ ավտոբո՞ւս

Որքան էլ չցանկանաս, չես կարող ամեն առիթով չմտաբերել, որ խորհրդային տարիներին հանրապետության երկրորդ քաղաքից Երեւան եւ հակառակ ուղղությամբ առավոտյան ժամը յոթից կես ժամը մեկ ավտոբուս էր աշխատում: Վերջին տարիներին այստեղ ավտոբուսների քանակը հետզհետե նվազեցվելով՝ այսօր հասել է ընդամենը մեկ մեքենայի, որը առավոտյան Գյումրիից մեկնում է, երեկոյան կողմ վերադառնում: Այդ առավոտյան կոչվածն էլ ժամը 10.30-11-ն է: Այդ ժամին մեկնելով՝ մայրաքաղաք ես հասնում ժամը 13-14-ի կողմերը, երբ աշխատանքային օրվա մեծ մասն արդեն անցել է ու շատ բան չես կարող հասցնել: Ասում են՝ կա նաեւ Երեւանից մեկնող ու վերադարձող մեկ ավտոբուս, որը, սակայն, որքան կարողացանք իմանալ, հազվադեպ է աշխատում՝ ուղեւորներ չհավաքվելու պատճառով: Բնական է՝ երբ ուղերթը կայուն, մշտապես գործող չէ, երթուղին իր ուղեւորներին կորցնում է, իսկ հետ բերելը ժամանակ է պահանջում:

Գյումրիից Երեւան եւ հակառակ ուղղությամբ մեկնել ու վերադառնալ, իհարկե, կարող ես, սակայն երթուղային տաքսիներով՝ «Գազելներով»: Երկու կողմից էլ դրանք աշխատում են վաղ առավոտից մինչեւ երեկո: Գուցե տրանսպորտի այս տեսակը երթուղու տնտեսվարողներին ձեռնտու է, քան ավտոբուսը: Դա նրանց իրավունքն է: Իսկ ուղեւորի իրավունքն է ընտրության հնարավորություն ունենալը տրանսպորտի այս կամ այն տեսակի, դրանց 700 դրամ եւ 1200 դրամ ուղեվարձի, փորձառու, տարիներով ճանաչած վարորդի եւ երբեմն անհայտ փորձառությամբ վարորդի միջեւ: Ուղեւորի ահա այդ իրավունքի ապահովումը, պետք է կարծել, պետական համապատասխան օղակների սրբազան պարտականությունն է: Ո՞րն է այդ համապատասխան օղակը եւ ինչո՞ւ չի կատարում իր պարտականությունը: Կարծում ենք՝ սա խնդիր է, որը պետք է լուծվի քայլ առ քայլ:

Ինչո՞ւ չվառվեցին գնացքի լույսերը

Հայաստանում գնացք նստելիս մի ավելորդ անգամ տեսնում ես, որ մենք աղքատ երկիր ենք: Հին, իրենց դարը վաղուց ապրած վագոնները, դրանց տխուր ու անհրապույր տեսքը այս լուսավոր դարում ուղեւորի մարդկային արժանապատվությունը վիրավորելու աստիճանի են հասցնում, բայց շարունակում ես հարցին ըմբռնումով մոտենալ: Գուցե անկեղծորեն շնորհակալ լինենք երկաթուղայիններին, որ գոնե այդ եղածը կարողանում են մի կերպ պահպանել, հարմարեցնել ու աշխատեցնել: Սակայն նաեւ չես կարող չմտածել, թե այսպես մինչեւ ե՞րբ է շարունակվելու: Մինչեւ եղածն էլ լրիվ շարքից դո՞ւրս գա:

Եթե ասվածը գոնե կարելի է կապել պետության ֆինանսական հնարավորությունների հետ, ուղեւորի հանդեպ արհամարհական վերաբերմունքի երբեմն չափն անցնող դրսեւորումները ոչ մի հիմնավոր բացատրություն չեն կարող ունենալ: Ամսույս 17-ին Այրում-Գյումրի մերձքաղաքային գնացքով ուշ երեկոյան Վանաձորից Գյումրի հասանք խավարի մեջ ընկղմված վագոնով: Արդեն ժամը 23-ի կողմն էր, սակայն գնացքի երեք վագոններում այդպես էլ որեւէ լույս չվառվեց: Լիակատար խավարի մեջ էր ե՛ւ Ջաջուռի երկար թունելը, որով ընթանում էինք բավական ժամանակ, ե՛ւ Գյումրի կայարանը մի տեսակ կարծես մութի մեջ լիներ: Եթե ճիշտ է մեր իմացած տեղեկությունը, սա նման միակ դեպքը չէր...

Ներքաղաքային տրանսպորտը եւս խնդիր է

Եթե հանրապետության երկաթուղային ուղեւորափոխադրումներում գոնե օգտագործվում է մինչ անկախացումը գործած շարժակազմը, ապա Գյումրու ներքաղաքային ավտոբուսային երթուղիներում այս իմաստով մի բան էլ հետընթաց է տեղի ունեցել: Նախկին «Լազ» եւ առանձին «Իկարուս» մեքենաներին փոխարինել են փոքրաչափ ու մեծ մասամբ հին «Պազ»-երը եւ երբեմն դրսեկ շինարարական կազմակերպությունների թողած բանվորական միդոնանի ավտոբուսները: Ճիշտ է՝ սա բավական նուրբ խնդիր է, որովհետեւ որքան էլ այս տրանսպորտային միջոցները հարիր չեն հանրապետության երկրորդ մեծ քաղաքի երթուղիներին, դրանցով զգալի թվով վարորդ-սեփականատերեր այս դժվար ապրող քաղաքում իրենց ընտանիքի օրվա հացն են վաստակում: Ստեղծված իրավիճակի պայմաններում կտրուկ քայլերն, իհարկե, մարդկային չեն լինի: Թվում է՝ խնդիրը պետք է լուծվի տարիների ընթացքում, ամեն մաշվող ու շարքից դուրս եկող ավտոբուսի փոխարեն արդեն նոր մեքենա ընդգրկելու եղանակով: Որտեղի՞ց ոչ ոք չգիտի: Սակայն գոնե այդ շարժը պետք է որ զգացվի:

Այլ բան է, որ հանրապետությունում տարածում գտած նորօրյա «հիվանդությամբ»՝ այս ավտոբուսներին եւս նեղում են «Գազել»-ները, որոնց «գծերի տերերն» ու վերջիններիս պետական հովանավորները սովորաբար առավել զորեղ են: Վերջին հաշվով երեւի հենց նրա՞նց էին խանգարում Գյումրու տրոլեյբուսները, որոնք քաղաքում քառասուն տարի հաջողությամբ աշխատելուց հետո այլեւս... չկան: Քաղաքն ուներ էլեկտրատրանսպորտ եւ հիմա չունի: Արդեն 1-2 տարի է: Իսկ բանական բացատրություններ չկան: Ում վեջն է...

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱՆԲԱՐԵԿԱՐԳ

Սասունցի Դավթի արձանն էլի այրված խոտերով ու աղբով է շրջապատված

«Սասունցի Դավիթ» կայարանամերձ հրապարակի փնթի ու անխնամ վիճակի մասին հարկադրված ենք գրել ամեն տարի, այս տարի առավել եւս, որովհետեւ արդեն մեկ շաբաթից ավելի ջրավազանը լցվել է ջրով, որի երեսին, հատկապես երեկոյան ժամերին, լող են տալիս տարածքի սննդի տոնավաճառից քամու թռցրած տոպրակներն ու թղթերը, իսկ ցերեկը՝ ամռան սաստկացող շոգին չդիմացող երեխաները: Ջրավազանը վերականգնելու գաղափարն, իհարկե գովելի է, սակայն առանց շրջապատի մաքրության հարցը լուծելու դրա գոյությունը դառնում է անօգուտ ու նաեւ վտանգավոր երեխաների առողջության համար: Իսկ «Սասունցի Դավթի» արձանի շուրջը ծաղկապատելը, պարզվում է, ծանրագույն խնդիր է Էրեբունի թաղապետարանի համար, որը գերազանցապես զբաղված է քաղաքապետարանից մայթեզրերին եւ բակերում առեւտրի նոր օբյեկտներ բացելու թույլտվություն ստանալով: Մեկ ամիս առաջ թվաց, թե տարածքը մաքրվում է եւ շուտով կծաղկապատվի, սակայն առ այսօր արեւից խանձված խոտերից ու աղբից բացի այլ բան չի երեւում:

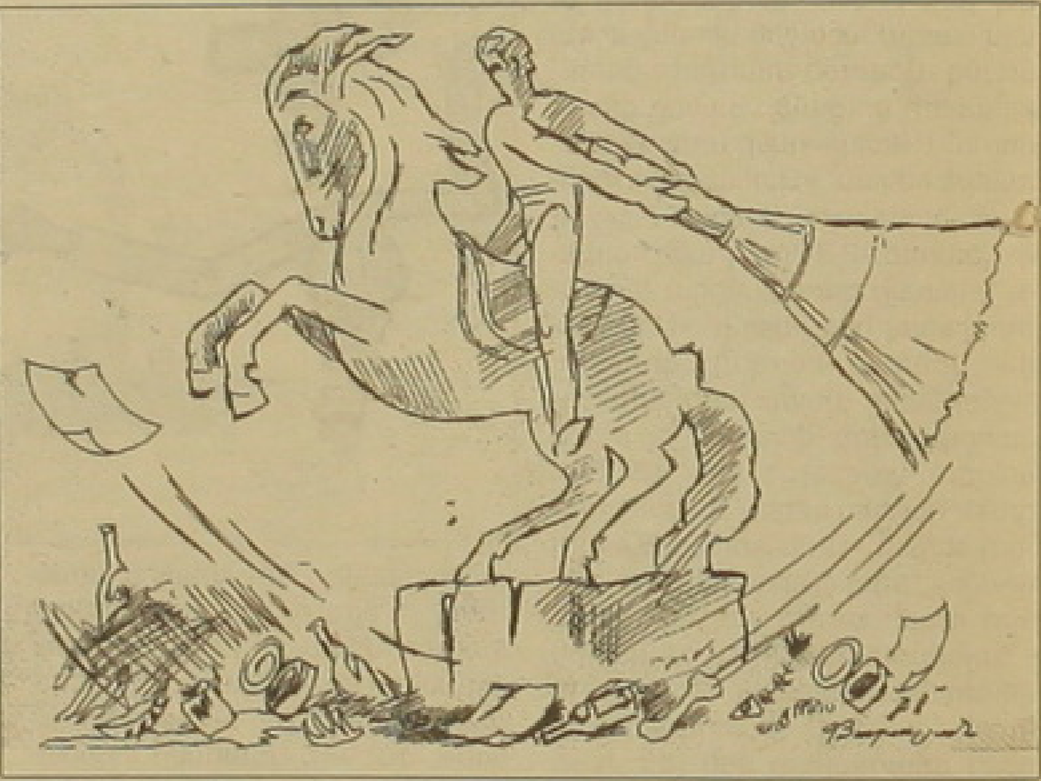

Կայարանամերձ հրապարակը գորշությունից չի ազատվի, քանի դեռ չի լուծվել նախկին «Սասունցի Դավիթ» կինոթատրոնի տեղում արդեն մի ամբողջ հավերժություն կանգնած կիսակառույց հյուրանոցի հետագա ճակատագիրը: Մի քանի այլ կիսակառույց շինությունների հետ այս տարի քաղաքապետարանում քննարկվել է նաեւ այս կիսակառույցը վերջնական տեսքի բերելու հարցը, սակայն դեռ սայլը տեղից չի շարժվում, քանի որ նախագծի հետ կապված որոշ հարցեր հստակեցված չեն սեփականատիրոջ հետ:

Մեր քաղաքի եւ առհասարակ հանրապետության կիսակառույց եւ ամայի շինությունների պես այս կառույցի որոշ հատվածներից սոսկալի գարշահոտություն է փչում, կողքով պատահաբար անցնելիս ստիպված ես փակել քիթդ, քանի որ դրանք վաղուց վերածվել են հասարակական զուգարանների:

Թվում էր, թե այս տարի ի վերջո պիտի լուծվեր այս տարածքի բարեկարգման հարցը, եւ մոտակա շենքերի բնակիչներն ու մետրոյի «Սասունցի Դավիթ» կայարանից օգտվողներն այլեւս պիտի ազատվեին ամենօրյա տհաճությունից, բայց արդեն իսկ ակնհայտ է, որ 10 տարուց ավելի տեւած ձգձգումը մեկ տարով էլ է ավելանում:

Հետաքրքրական է, մյուս տարի է՞լ ենք ստիպված լինելու անդրադառնալ կայարանամերձ հրապարակի անխնամ ու աղտոտ վիճակին, թե՞ այդ հարցերը կարելի է լուծել այս տարվանից: Չէ՞ որ դեռ այնքան էլ ուշ չէ:

Ռ. Պ.

Համեստ դիրքեր՝ առավել խոշոր հարկատուների ցանկում

1-ին էջից

Խոշոր հարկատուների հաջորդ խումբը սկսվում է 10-րդ տեղում գտնվող «Մաքուր երկաթի գործարան» ընկերությունից՝ 780 մլն դրամ հարկերի չափով մինչեւ 60-րդ տեղում գտնվող «Մուլտի գազ» ընկերությունը՝ 99 մլն դրամ գումարով: Այս հիսնյակում ընդգրկված են Հայաստանի առավել հայտնի բանկերը՝ «Կոնվերս», «Արդշինինվեստբանկ», «Հայխնայբանկ», «Հայէկոնոմբանկ», «Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան», «Ինեկո», «Անելիք», «Առէքսիմբանկ», «Հայգյուղփոխբանկ»: Ոգելից խմիչքների արտադրության ձեռնարկություններից առավել շատ հարկեր վճարում են Ավշարի գինու գործարանը, Երեւանի կոնյակի գործարանը, Երեւանի շամպայն գինիների գործարանը, «Վեդի-Ալկո», «Էրեբունի-Ալկո», «Երեւանի գարեջուրը» եւ այլն:

Սակայն վերոնշյալ հատվածում գտնվելը դեռ չի նշանակում, թե այնտեղ գտնվողները բացառապես առավել պարտաճանաչ հարկատուներն են: Օրինակ՝ խոշորագույն ներկրող «Ֆլիտֆուտ» ընկերությունը, չնայած վճարել է մոտ 250 մլն դրամ հարկ, այս հատվածում գտնվող մեկ-երկու ընկերություններից է, որոնք շահութահարկ չեն վճարել: Մի՞թե շաքարավազի կամ ալյուրի ներմուծումը շահույթ չի բերում, հատկապես եթե նկատի ունենանք, որ այս ընկերությունը առաջին տարին չէ, որ զբաղվում է այդ բիզնեսով: Հակառակ դրան, օրինակ, վառելիք ներմուծող խոշորագույն «Ֆլեշ» ընկերության վճարած մոտ 152 մլն դրամի գերակշիռ մասը շահութահարկի բաժինն է՝ ավելի քան 132 մլն դրամը: Շահութահարկի ցուցանիշները տվյալ ընկերության բարեխիղճ հարկատու լինելու թերեւս լավագույն ապացույցներից են:

«Ռաֆայել-Տաթեւ» ընկերությունը, որին է պատկանում Երեւանի խոշորագույն Մալաթիայի տոնավաճառը, առաջին կիսամյակում վճարել է մոտ 191 մլն դրամ, որից շահութահարկը կազմել է ընդամենը 550 հազար դրամ: Հատկապես վերջին ցուցանիշն առնվազն ծիծաղելի պետք է թվա, քանի որ մեկ-երկու խոշոր տաղավարի առեւտրականներից տոնավաճառի սեփականատիրոջ գանձած մեկ ամսվա գումարն այդքան կկազմի, իսկ թե ինչ ահռելի շրջանառություն ունի հիշյալ տոնավաճառը, երեւի ոչ ոքի հարկ չկա ասելու: Նույնը վերաբերում է այս ցանկում գտնվող «Փեթակ», «Սուրմալու» եւ ընդհանրապես այստեղ չգտնվող մյուս տոնավաճառներին, որտեղ կատարվում է մեր երկրի մանրածախ ապրանքաշրջանառության ավելի քան մեկ երրորդը:

Ալավերդու պղնձամոլիբդենային կոմբինատի սեփականատեր «Արմենիան քափըր փրոգրամը» վեց-յոթ տարվա ընդմիջումից հետո վերջապես սկսել է շահութահարկ վճարել, ինչի փոքր ծավալները սակայն չեն դադարում տարակուսանք հարուցել՝ ընդամենը՝ 43 մլն դրամ: «Կոտայք» գարեջրի գործարանի վճարած հարկերը նույնպես տարակուսանքի տեղիք են տալիս: Հայտնի է, որ այս ընկերության արտադրանքն ավելի մեծ սպառում ունի շուկայում, քան «Երեւանի գարեջուրը», բայց ի տարբերություն առաջինի վճարած 353 մլն դրամի, վճարել է ընդամենը 74 մլն դրամ, իսկ շահութահարկ ընդհանրապես չի վճարել:

Այս ցուցակում գտնվող մի շարք այլ ընկերություններ նույնպես բավարար հիմքեր ունեին վերեւի հորիզոնականներում հայտնվելու համար: Դրանք ե՛ւ «Արաքս» ու Լուսակերտի թռչնաֆաբրիկաներն են, ե՛ւ Երեւանի ալրաղացն է, ե՛ւ «Թամարա» ու պաղպաղակի արտադրության մյուս ընկերությունները, ե՛ւ «Ջերմուկ գրուպն» է, որն ընդամենը 26 հազար դրամ է հարկ վճարել 6 ամսվա ընթացքում, ե՛ւ Երեւանի ոսկերչական գործարանը՝ 21 հազար դրամ հարկային պարտականություններով, ե՛ւ շատ ուրիշներ, որոնք գտնվում են կամ անգամ չեն գտնվում այդ ցանկում: Սակայն պատկերն այս ընկերությունների հարկային վճարումների առումով մտահոգիչ է:

Դատելով վերոնշյալից, ակնհայտ է դառնում, որ հարկային մուտքերի ավելացման բավականին լուրջ հնարավորություններ կան եւ պատահական չէ, որ Արժույթի միջազգային հիմնադրամը Հայաստանի կառավարության առջեւ դրված կարեւորագույն խնդիրներից է համարել հենց այս հանգամանքը, շեշտելով համախառն ներքին արդյունքի նկատմամբ հարկերի հավաքման խիստ ցածր տոկոսը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Քաղաքապետարանը վերահսկողության ու պատժելու լծակներ կունենա

Կյանքը ցույց է տալիս, որ Հայաստանում իշխանավորներն առանձնահատուկ ուշադրության են արժանացնում այն խնդիրները, որոնց լուծումը հրահանգել է անձամբ նախագահը: Հակառակ դեպքում պրոբլեմը տարիներ գոյություն կունենա, այնպես որ առանց դրա արդեն անհնար է լինում պատկերացնել մեր կենցաղը, եւ հանկարծ կարծես երկնքից խնդիրը լուծելու պատվեր է իջեցվում: Այդպես էլ տասնամյակներ երեւանցիների նյարդերն ու առողջությունը սղոցող աղմուկը: Նախագահի հանձնարարականից հետո քաղաքապետի մոտ հավաքվել են գիշերային բոլոր ակումբների տնօրենները, խնդիրն արդեն 2 ամիս փոխհարվում է տարբեր ատյաններում, համապատասխան հրահանգներ են իջվում ամենատարբեր ծառայություններին: Իսկ երեկ քաղաքապետարանի ավանդական ճեպազրույցի ժամանակ փոխքաղաքապետ **Արման Սահակյանը** հայտարարեց. «Անկախ այն բանից, թե ում անձի հետ է կապվում տվյալ օբյեկտը, գիշերային ակումբը կամ սրճարանը, բոլորը խստագույնս պատժվելու են»: 137 սպասարկման օբյեկտների տնօրեններ գրավոր նախազգուշացումներ են ստացել:

Խնդիրը կարեւորվել է նաեւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ փոփոխությունների նախագծի նոր փաթեթում: Ի դեպ, ոչ միայն այս խնդիրը: Ըստ Արման Սահակյանի, նոր փաթեթն առանձնահատուկ նշանակություն ունի այն առումով, որ փոփոխություններում առաջարկվել է նաեւ որոշակի գործառնական լծակներ տալ քաղաքապետարանին: Այսինքն, քաղաքապետարանը միայն ռեեստրական ծրագրերով չի զբաղվելու, թե փողոցային առեւտուրը վատ է, պետք է վերացնել, թե ծառերը չի կարելի հատել, այլ առաջին անգամ վերահսկելու եւ պատժելու հնարավորություն է ստանալու: Օրինակ, առեւտրի եւ սպասարկումների վարչությունն այսուհետեւ վերափոխվելու է առեւտրի եւ սպասարկումների վերահսկողության վարչության: Այս նոր լծակից որքան կշահի քաղաքը, հայտնի չէ: Այդպիսի լծակներ այսօր ունեն թաղապետարաններն ու ոստիկանությունը, բայց երբեք էլ լիարժեք չեն օգտագործում: Այլապես քաղաքային խնդիրներն այսքան երկարակյաց չէին լինի:

Դրսից Հայաստան եկած մեր հայրենակիցներից մեկին Երեւանում ամենից շատ զարմացրել էին շինանյութերի վաճառքի կետերը: Ոչ միայն ծայրամասերում, այլեւ քաղաքի կենտրոնական հատվածներում այդ վաճառասրահներն ավելի շատ շինանյութերի բազաներ են հիշեցնում: Եվ սա էլ կամաց-կամաց անցնում է մշտական խնդիրների շարքը: Ինչպես սգո պարագաների բացօթյա վաճառքը, որի դեմ էլ, ինչպես շինանյութերի պարագայում, առայժմ քաղաքապետարանը տեսական պայքար է մղում:

Օղակաձեւ զբոսայգին կկոչվի երիտասարդական

Քաղաքապետին կից երիտասարդական խորհուրդն օրերս առաջին անգամ հանդիպել է քաղաքապետի հետ: 40 տարբեր կազմակերպություններ ու բուհեր ներկայացնող երիտասարդներն առաջարկել են օղակաձեւ անունը փոխարինել երիտասարդականով: Թե որն էր հիմնավորումը, ինչու երիտասարդներին ձեռ չի տալիս օղակաձեւը, այդպես էլ չիմացանք: Այս հիմնապես առաջարկով նրանք պարզապես որոշել են կարեւորել իրենց նորաստեղծ խորհուրդը, ինչու չէ, նաեւ միանգամից հայտնվել ուշադրության կենտրոնում: Եվ պետք խոստովանել, դա նրանց հաջողվեց: Թե չէ ո՞վ էր իմանալու դրա ստեղծման մասին:

Ի դեպ, ըստ փոխքաղաքապետի, 2006 թվականի համաքաղաքային ծախսերի մեջ անպայման առանձին կետով հատկացումներ կառանձնացվեն երիտասարդության նախաձեռնությամբ ու օգնությամբ իրականացվող քաղաքային միջոցառումների համար:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԺՏԵՄ՝ ժողովուրդն է տերը...

«Թե չէ մի դաշտ կդառնանք մենք էլ»

Այսպես է կոչվում Հյուսիսային եւ Գլխավոր պողոտայի, Կողբացու եւ Աբովյան փողոցների տեղահանված եւ տեղահանվող բնակիչների, Դալմայի այգիների հողօգտագործողների խորհրդի, համարակալման ու անհատական ծածկագրերի դեմ պայքարող կազմակերպության հասարակական միավորումը՝ ԺՏԵՄ ժողովուրդն է տերը երկրի քաղաքացիական միավորման:

Երեկ միավորման ներկայացուցիչները հավաքվել էին Երեւանի քաղաքապետարանի դիմաց, հավաքված բազմությունն ավելի հոծ էր, քան երբեւէ: Անգամ շոգը չէր արգելել մարդկանց կարգախոսներով ու պլակատներով հավաքվել այստեղ եւ ստորագրահավաք կազմակերպել: Նրանք որոշել էին մի վերջին անգամ դիմել քաղաքապետին եւ հաջողության չհասնելու դեպքում դիմել զանգվածային միջոցառումների՝ «ապօրինությունները դադարեցնելու, հակասահմանադրական գործողություններ իրականացնող պաշտոնյաներին պատժելու, տուժած քաղաքացիների իրավունքները վերականգնելու համար»:

Դալմայի նախկին այգետերերից մեկը՝ Խաչատրյան Համբարձումը, բարձրաձայն պատմում էր, որ մի քանի օր առաջ ԴԱՀԿ-ի աշխատակիցները եղել են Դալմայի այգիներում, ծեծուջարդ կազմակերպել, ծեծել են նույնիսկ կանանց ու տարեցներին՝ փորձելով բռնությամբ կոտրել մարդկանց դիմադրությունը:

Ըստ երեւույթին, սոցիալական բողոքի տարերային ալիքները փորձում են կենտրոնանալ, եւ որքան էլ անլուրջ վերաբերվեն դրան իշխանությունները, մարդիկ իրենց իրավունքները պաշտպանելու համար նույնիսկ սկսել են խոսել ինքնապաշտպանական՝ «ֆիդայական» ջոկատներ կազմակերպելու մասին:

Կ. Դ.

Իրացո՞ւմ, թե՞...

«Ազգի» ընթերցողներին խոստացել էինք հետեւողական լինել Չարենցի 9 շենքի բակում ինքնակամ կառուցված երկու ավտոտնակների շուրջը բնակչության դժգոհության եւ ապօրինի կառույցի իրացման հարցում: Մայիսի 27-ից բազմաթիվ հրապարակումներից հետո վերջապես Երեւանի քաղաքապետի խորհրդական (ինքնակամ շինությունների գծով պատասխանատու) Հրաչյա Մուրադյանից հուլիսի 22-ին ստացվեց պատասխան, որն ամբողջությամբ ներկայացնում ենք մեր ընթերցողին, որը պրն Մուրադյանն իր գրության մեջ նշել է իրացում: Մի՞թե 1,5 պատ ապօրինի շինությունից վայր գցելը համարվում է իրացում:

Ներկայացնում ենք նաեւ (տես՝ լուսանկարը), թե հուլիսի 22-ին ինչպիսին էր անօրինական կառույցի «ապամոնտաժված» վիճակը: Այդպես էլ հարցական է մնում, թե ո՞վ պետք է պարտադրի ապօրինի շինարարությունն իրականացնողին բակը նախկին տեսքի բերել ու մաքրել շինարարական նյութերից, աղբից, որը զբաղեցրել է առանց այն էլ շատ նեղ բակի 60 տոկոսը:

«Հարգելի խմբագիր

Չարենցի 9 շենքի բակում ինքնակամ կառուցված ավտոտնակի վերաբերյալ Ձեր հրապարակումների կապակցությամբ հայտնում եմ, որ նշված ավտոտնակը Երեւանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի քաղաքաշինության եւ հողի վերահսկողության վարչության կողմից ապամոնտաժվել է:

Ինչպես գիտեք, Երեւանում ապօրինի շինության նման բազմաթիվ օրինակներ են հաշվառվում, եւ մենք փորձում ենք տեխնիկական հնարավորություններ գտնել՝ դրանց բոլորի դեմ հաջորդաբար միջոցառումներ ձեռնարկելու համար: Իսկ այդ ընթացքում ստատ հրապարակումներ կատարելիս ցանկալի կլիներ շեշտը դնել կառուցապատողի եւ նրա օրինախախտ գործունեության փորձի, այլ ոչ թե դրա դեմ պայքարողի գործողությունների մեկնաբանության վրա, որոնք երբեմն, տեխնիկական հնարավորությունների պատճառով, մի քանի օր ժամկետ են պահանջում: Ու թեպետ որոշ տարակուսանք են հարուցում բոլորի մեջ հատկապես այս դեպքի կապակցությամբ Ձեր թղթակցի բազմակի անդրադարձները, այնուամենայնիվ, ուրախ ենք համագործակցության համար եւ չենք ժխտում, որ նշված ոլորտում պայքարի արդյունավետության գրավական է նաեւ լրատվամիջոցների դերը»:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ կիսաապամոնտաժված կառույցը երեկ վերստին մոնտաժվում էր:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ե՞րբ եւ ինչպե՞ս է գալիս թշնամին

Հեռախոսի աղմուկը խանգարեց ընթերցանությունս, որ աղանդավորական գրականության եւ հոգեորսության մեթոդոլոգիայի մասին էր: Զանգողը հեռավոր մի ծանոթ էր, որից լուր չունեի մոտ տասը ամիս:

Քանի որ մինչ զանգը կարդում էի աղանդավոր մարդու հոգեբանական նկարագրի մասին, Վարոսի (անունը փոխված է նրա իսկ անվտանգության համար) տարտամ ձայնը մի կասկածհարույց ծնեց.

«Աղանդավորի պես ես խոսում, ինչ է, դո՞ւ էլ...»: Պատասխանն ապշեցնող էր. «Մենք աղանդ չենք, է, մենք Աստծո խոսքն ենք...»: Հասկացա, որ պարտվել եմ, դեռ տասը ամիս առաջ...

Նախորդ անգամ Վարոսը զանգել էր մի անպատեհ ժամի: Ես ջերմություն ունեի եւ քանի որ չէի կարող զրուցել, կարճ կապեցի, չնայած հասկացել էի, որ նա ուրախից զրուցընկեր է փնտրում մելամաղձոտ տրամադրությունը ցրելու համար: Դրանից առժամանակ անց նա դարձել էր «Կյանքի խոսք» աղանդի անդամ: Իսկ հիմա դանդաղ ու կցկտուր խոսքով պատմում է, որ շաբաթ-կիրակի օրերին իր կազմակերպության անդամները վարձում են համալիրի մեծ դահլիճը, ուր «ծառայությունների» են գնում, լեզվախոսությամբ են զբաղվում, աղոթում են, գումար են հավաքում, «գիտե՞ս ինչ ծախսեր են պահանջվում այդ դահլիճի վարձակալության համար»: Տեսնես մշակույթի նախարարությունը գիտի՞ այդ ծախսերի եւ կասկածելի այդ հավաքույթների մասին, թե՞ միայն ես էի «վերջին առաջինը»:

Վարոսի միտքն ու խոսքը կարծես աղճատված էր, անընդհատ ասում էր. «Հույսդ միայն Աստծու վրա դիր, մնացածը սուտ է: Ախր դու չգիտես, թե ինչքան է Աստված քեզ սիրում, չգիտես, չգիտես...»: Զարմանալի է, որ աշխատանքը չէր թողել: Միաժամանակ ուրախալի էր լսել, որ այլեւս «լեփ» չի գնում, չի ծխում, չի խմում, սակայն կինն անգամ անհանգստանում է «հրեշտակ դարձած» ամուսնու շատախոսությունից, այն էլ միայն հավատքի թեմաներից:

Հիշեցի, որ նախորդ օրն էլ «Երկիր մեդիա»-ն էր ցույց տալիս, թե ինչպես էր «Կենաց խոսք» աղանդը «բարեգործություն» անում աղքատներին: Ի դեպ, դա զուտ գովազդային ֆիլմ էր, այնինչ այդ հեռուստաընկերությունը սովորաբար աչք է զարկում աղանդավորների նկատմամբ ամուր կեցվածքով: Պարզ ասվեց, որ Հայաստանում այս աղանդի կազմակերպիչների շնորհիվ անտուն եւ անօթեւան երեխաները մանկատներից անգամ ծնողների միջոցով հետ են բերվում եւ հանձնվում կազմակերպության անդամների ընտանիքներին, որտեղ նրանք, բնականաբար, շրջապատվում են հոգատարությամբ, ինչպես հայի յուրաքանչյուր ընտանիքում: Բնական է նաեւ այն, որ աղանդավորական ուսմունքին հարող ընտանիքներում այդ երեխաները եւս կդառնան «Կյանքի խոսքի» անդամներ:

Ի դեպ, հոգեգալստյան շարժման յուրահատկություններով հայտնի այս աղանդը մի անգամ էլ հանդիպեց ինձ շուկայում վաճառողի տեսքով, իսկ ամենաուշագրավը մի երիտասարդ էր, որը ժամանակին ծեծելով մեր տան դուռը՝ բարեւներ եւ «նվեր գրականություն» էր ուզում փոխանցել ինձ... Երբ իմացավ, որ բախել է Հայ առաքելական եկեղեցու հավատավորի դուռը, նա ուղղակի փախավ: Իսկ այժմ իմ վաղեմի ծանոթը հեռախոսակապի մյուս ծայրից «բացատրում է» իրենց կազմակերպության հմայքները, երկրային կյանքի անիմաստությունն ու դատարկությունը:

Մոլորությունները ու մոլությունները մեր ժամանակներում տարբեր են, մեկը մարմնական զեխությունների սիրահար է, մեկը՝ մեքենաների, մյուսը՝ զարեջրի, երրորդը՝ ինտերնետի կամ խմիչքի գերին է: Մեր հասարակությունը կամաց-կամաց վերածվում է տարբեր խոտելի մոլությունների պատճառով բաժան-բաժան եղած պակասավոր խմբերի կույտի, որին տիրել ու կառավարել ցանկացողը պիտի պարզապես հիմար համարվի:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Առատ բերքը նաեւ հոգսեր է առաջացնում

Այս տարի ծիրանի առատ բերքը մի շարք խնդիրներ է առաջացրել գյուղացիական տնտեսություններում: Ինչպես նշեց Արարատի մարզպետ **Ալիկ Սարգսյանը**, բանջարեղենի մթերման, գնումների, վճարման հարցով մասնավոր ձեռնարկությունները կարծես թե շահագրգռված չեն եւ չեն ընդառաջում գյուղացիներին: «Անցած տարի 200 հազար տոննա բանջարեղեն ենք արտադրել, այս տարի ակնհայտ է, որ այդ ցուցանիշը ավելի է լինելու: Արդեն ավարտվել է մոտ 15.000 տոննա ծիրանի մթերումը: Արարատի պահածոների գործարանը դեռեւս պարտքեր ունի (նախորդ տարվա մթերումներից): Արտադրված գյուղմթերքների իրացումը լուրջ խնդիր է, առատ բերքն ու բանջարեղենը քաղաքաբնակներին հասնում է կրկնակի գնով (վերավաճառողների պատճառով):

70-ամյա Հովսեփ հայրիկը դժգոհում էր. մոտ 2 տոննա ծիրան է հավաքել ու դրա միայն կեսն է կարողացել հանձնել Արարատի պահածոների գործարան, այն էլ կգ-ը 30 դրամով:

60-ամյա Հայկ Աբայանը նույնպես դժգոհ էր, որ շողշողուն, ոսկեգույն ու կարմրաթուշ ծիրանի բերքը ստիպված օղու հումք է դարձնելու, ու հիշում էր ժամանակները, երբ քաղաքի տարբեր մասերում կազմակերպվում էին բացօթյա տոնավաճառներ, մրգի շուկաներ: Ո՞վ են ձեռնտու այդ վերավաճառողների այսպես կոչված «բիրժևանոցները», ինչո՞ւ քաղաքաբնակը չի կարող գյուղմթերքները գնել հենց աճեցնողից:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏԵՂԵԿՆԵՐ

Մարմարիկ գետն ընկածը խեղդվել է

ԱԻՎ լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ հուլիսի 24-ին, ժամը 15:00-ին Հրազդան քաղաքի «Մամաներ» կոչվող անտառային այգու մոտ սայթաքել եւ Մարմարիկ գետն է ընկել Հրազդան քաղաքի բնակիչ, 1968 թ. ծնված Նունե Եղիազարյանը: Գետից նրան հանել են խեղդված:

Վթար եւ վրաերթ

Հուլիսի 23-ին Էջմիածին քաղաքի Չարենցի փողոցի տներից մեկի մոտ Արթուր Ջ.-ն, վարելով անձնական օգտագործման «Գազ-2410» մակնիշի ավտոմեքենան, բախվել է ճամփեզրին կայանված Վարազդատ Ս.-ի «BMW-318» մակնիշի ավտոմեքենային, որից հետո վրաերթի է ենթարկել մայթին կանգնած, 1935 թ. ծնված Էմմա Ասլանյանին, որը տեղում մահացել է: Կատարվում է նախաքննություն:

Գողը ձերբակալված է

Հուլիսի 23-ին Գյումրու ոստիկանության բաժին բերման են ենթարկել 1969 թ. ծնված, նախկինում դատված Սեյրան Կ.-ին: Վերջինս վերջին 6 ամսում «Կասմա» ՍՊԸ-ին պատկանող պահեստից գողացել է էլ. շարժիչներ, արգելափակման կոմպրեսորներ, 200 մ էլ. մալուխ եւ բակում կայանված ամբարձիչի վրայից քանդել ու գողացել է ղեկավարման վահանակ, շարժիչներ եւ մխոց՝ նշված ընկերությանը պատճառելով 3 մլն դրամի նյութական վնաս: Սեյրան Կ.-ն ձերբակալված է, կատարվում է նախաքննություն:

Մ. Մ.

Վարչապետներ Մարգարյանը եւ Նողայիդելին Ջավախքում

Վիրահայությունը պահանջում է Ջավախքը չարժանացնել Նախիջեւանի ճակատագրին

Հայ-վրացական այսպես կոչված դարերի խորքից եկող բարեկամությունն ու եղբայրությունը սկսվում են սահմանային Բավրա-Ժդանովական կետից: Սա է Հայաստանն արտաքին աշխարհի հետ կապող քրիստոնեաբնակ միակ ճանապարհը: Դատելով միջպետական համարվող այս ճանապարհից, կարող ենք գնահատական տալ հայ-վրացական ներկա հարաբերություններին: Ճանապարհի վրա անդադար փոսեր են:

Բավրայից՝ Սաթխա

Կիրակի կեսօրին Վրաստանի վարչապետն իր հայ գործընկերոջը դիմավորեց հայ-վրացական սահմանագլխին: Ոտքի վրա կարճատեւ զրույցից հետո Նողայիդելին եւ Մարգարյանն ուղեւորվեցին Նինոծմինդայի շրջանի Սաթխա գյուղ, որտեղ, տեղացիների պատմելով, կյանքի պայմանները բարվոք չեն: Տեղի միջնակարգ դպրոցի տնօրենն ասում է. «Դժվարությունները շատ են, հատկապես տնտեսական: Ով ի վիճակի չէ տոմս գնելու, հեռանալու Ռուսաստան եւ այլ վայրեր, ստիպված հանդուրժում է այս պայմանները: Մեզ վրա պլան են դրել, որ Ջավախքը հայաթափ չլինի»:

Սաթխան Վրաստանի Սամցխե-Ջավախք երկրամասի խոշոր գյուղերից էր: Տեղացիներից Հարություն Ալոյանի ասելով՝ նախկինում 700 տնտեսություն ունեցող գյուղից այժմ մշտապես բնակվում է 400 ընտանիք: Մնացածները հիմնականում արտագաղթել են Ռուսաստան:

Երկու երկրների վարչապետները գյուղացիների առաջ կարճատեւ ելույթում նշեցին, որ կառավարությունների նպատակն է Սաթխայում, ինչպես նաեւ տարածաշրջանի մյուս գյուղերում ստեղծել այնպիսի պայմաններ, որպեսզի մարդիկ կարողանան բնականոն կյանքով ապրել: Անդրանիկ Մարգարյանը եւ Զուրաբ Նողայիդելին ուղեւորվեցին Գանձա, որտեղ ծնվել է հայ նշանավոր բանաստեղծ Վահան Տերյանը:

«Իմ գերեզմանին դու չմոտենաս»

Գանձայի եկեղեցում ավելի քան 150 տարի հայերենով աղոթք է հնչել, ինչը, գյուղացիների ասելով, նրանց հայ մնալու կարեւոր երաշխիքներից է: Վարչապետներ Մարգարյանն ու Նողայիդելին միասին մոմ վառեցին Սուրբ Կարապետ եկեղեցում, որը կառուցվել է 1852 թ. Վահան Տերյանի պապի՝ Տեր Ղազարի նախաձեռնությամբ:

Գանձան ունի երկու դպրոց, որոնցից մեկը՝ Վահան Տերյանի անունով կոչվողը, վթարային վիճակում է: Վրաստանի նախագահի անմիջական նախաձեռնությամբ կառուցվում է նոր դպրոց, որը կկրի Տերյանի անունը եւ կբացվի սեպտեմբերի 1-ին:

Վարչապետներն այցելեցին Վահան Տերյանի տուն-թանգարան, ապա մասնակցեցին հայ գրողի ծննդյան 120-ամյակի առիթով կազմակերպված տոնակատարությանը: Ամբիոնից ելույթ ունեցավ նաեւ Հայաստանի վարչապետը. «Երկու կառավարությունների ցանկությունն է ստեղծել պայմաններ, որ ջավախահայությունը կարողանա ապրել իր հողի վրա»: Հայաստանի վարչապետը նշեց, որ Վրաստանի կառավարությունը տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական զարգացման համար ունի ծրագրեր՝ ճանապարհաշինություն, դպրոցաշինություն, տնտեսական ենթակառուցվածքի ստեղծում: Մարգարյանը ցանկություն հայտնեց, որ դարերից եկող երկու ժողովուրդների բարեկամությունը չխաթարվի՝ անկախ որեւէ ուժի սադրանքից եւ ցանկությունից: «Մի մտածեք, որ բոլորը մեր բարեկամներն են, մենք ենք վրացի ժողովրդի հետ մեր ապագան կերտելու, մենք ենք մեր ձեռքերով մեր պետությունները հզորացնելու», ասաց Հայաստանի վարչապետը:

Հայաստանի եւ Վրաստանի վարչապետները Գանձայից ուղեւորվեցին Նինոծմինդա, որտեղ կարճ հանդիպում ունեցան քաղաքի հրապարակում հավաքված հայերի հետ, ապա ուղեւորվեցին Ախալքալաք, միասին մոմ վառեցին քաղաքի Սուրբ Խաչ եկեղեցում: Եկեղեցու բակում Մարգարյանը եւ Նողայիդելին պատասխանեցին հավաքվածների բողոքներին եւ լրագրողների հարցերին: Տարեց մի մարդ ասաց. «Դուք գնալու եք Թբիլիսի եւ Երեւան ու մեզ մոռանաք»: Եկեղեցու բակում վարչապետներին սպասում էին երկու պաստառներ:

«Ոչ, Ջավախք-Կարս երկաթգծին»

Ախալքալաքում գործող «Ջավախքի երիտասարդական միության» ակտիվիստները «Միասնական Ջավախք» ժողովրդավարական դաշինքի, «Ջավախք» ժողովրդական շարժման եւ «Վիրք» կուսակցության անունից նամակներ հանձնեցին երկու երկրների վարչապետներին:

Ինչ են պահանջում Սամցխե-Ջավախքի հայերը վարչապետներից: 1. Դադարեցնել շրջանի հայերի նկատմամբ խտրական քաղաքականությունը, 2. Սամցխե-Ջավախքում եւ Ծալկայում հայոց լեզվին տալ տարածաշրջանային լեզվի կարգավիճակ, 3. Վրաստանի հայկական դպրոցներում պահպանել հայերենով ուսուցման ավանդույթը, ուսումնական ծրագրի մեջ ներառել հայ ժողովրդի պատմությունը որպես պարտադիր առարկա, 4. դադարեցնել հայկական մշակութային ժառանգության վրացականացման եւ ոչնչացման պետական քաղաքականությունը, 5. կարճ ժամկետում կառուցել ճանապարհներ, որոնք Ջավախքը կկապեին Հայաստանին եւ Թբիլիսիին:

Հայաստանի վարչապետն իրատեսական է համարում ծրագիրը, ըստ որի 2007 թ.-ից Վրաստանի կառավարությունը ճանապարհաշինության վրա 120 մլն դոլար ներդրումներ կանի: Այս գումարից 100 միլիոնը տրամադրելու է Մ. Նահանգները, մնացած 20 միլիոնը՝ վրացական կառավարությունը: Ենթադրվում է, որ մինչեւ 2009 թ. կվերանորոգվեն Ախալքալաք-Ախալցխա, Ախալցխա-Ծալկա-Թբիլիսի, Ախալքալաք-Կարծախ (վրաց-թուրքական սահման) եւ Նինոծմինդա-Բավրա ավտոճանապարհները:

«Կարս-Ախալքալաք-Թբիլիսի երկաթուղու կառուցումը Վրաստանի ներքին խնդիրն է», լրագրողների հետ զրույցում ասաց Անդրանիկ Մարգարյանը՝ հավելելով, որ Վրաստանը պատրաստ է աջակցելու Հայաստանին Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթուղու վերագործարկման հարցում: Վրաստանը, ըստ Մարգարյանի, ցանկություն ունի կապվելու Թուրքիայի հետ եւ, բնական է, ավելի ձեռնտու է վերագործարկել եղած երկաթուղին՝ Կարս-Գյումրին, քան կառուցել նորը՝ Կարս-Ախալքալաքը:

«Ջավախքի երիտասարդական միության» առաջնորդ Վահագն Չախալյանը համոզված է, որ Կարս-Ախալքալաք երկաթուղին չի կառուցվի, «մենք ունենք բոլոր ռեսուրսները եւ հնարավորությունները թույլ չտալու դրա կառուցումը»: Չախալյանը նշում է, որ վերջին շրջանում շրջանառության մեջ է դրվում «վիճելի եկեղեցիներ» տերմինը: Ընդհանուր առմամբ ջավախահայությունը համոզված է, որ Վրաստանի իշխանությունները փորձում են հայաթափել, վրացականացնել Ջավախքը, տիրանալ հայկական մշակութային ժառանգությանը:

«Որ Ջավախքը Նախիջեւան չդառնա»

Ախալքալաքի Սուրբ Խաչ եկեղեցու բակում վարչապետներին ուղղված պաստառներից երկրորդի վրա գրված էր՝ «Որ Ջավախքը Նախիջեւան չդառնա»: Ըստ էության այն, ինչ պահանջում են ջավախահայերը, այնքան էլ սոցիալական, ավելի ճիշտ՝ ոչ այնքան սոցիալական երանգ ունի, որքան քաղաքական: Վրաստանի իշխանությունները 10 տարուց ավելի կրկնում են նույն միտքը. «Այն խնդիրները, որ առկա են Ջավախքում, ընդհանուր են Վրաստանի մյուս շրջաններում»:

Վրաստանի խորհրդարանում Ախալքալաքից պատգամավոր Համլետ Մովսիսյանն ասում է, որ երբ սոցիալական խնդիրները տարիներով չեն լուծվում, առաջանում են քաղաքական խնդիրներ: Վերջին ամիսներին հայաբնակ շրջաններում կատարվում են դեպքեր, որոնք բնույթով զուտ քաղաքական են: Այդպիսին էին Սամսար գյուղի միջադեպը եւ դրա անմիջական շարունակությունը՝ Ախալքալաքի որոշ հայերի հարձակումը քաղաքի վրացական դպրոցի վրա:

Հիշեցնենք, որ հուլիսի կեսերին Թբիլիսիից երիտասարդների, հոգեւորականների եւ, ըստ տեղացիների, ոստիկանության միասնական խումբ էր ժամանել հայկական Սամսար՝ բարեկարգման աշխատանքներ տանելու գյուղի հայկական եկեղեցում, որը վրացիները փորձում են յուրացնել: Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր, «Վրաստան» թերթի խմբագիր Վան Բայբուրթյանը նկատում է, որ Թբիլիսիից Սամսար ժամանած արշավախումբը չէր ներկայացնում մայրաքաղաքի համալսարանը:

«Ամեն մի այդպիսի խումբ, որ գալիս է Սամսար կամ Վրաստանի այլ բնակավայր՝ բարեկարգելու պատմական հուշարձանները, պետք է ունենա Վրաստանի մշակույթի նախարարության հուշարձանների պահպանության դեպարտամենտի թույլտվությունը, ինչն այդ արշավախումբը չուներ», ասաց Բայբուրթյանը: Նա դժվարացավ ասել, թե ում է պատկանում Սամսարի եկեղեցին, բայց. «Սամսարի բնակիչները 180 տարի աղոթում են այդ եկեղեցում: Գյուղից 15 կմ հեռու վրացական Կոթելիա գյուղն է: Այնտեղ վրացիներն ունեն իրենց եկեղեցին: Եթե Սամսարում վրացիներ էլ ապրեին՝ ուրիշ բան, բայց այդ եկեղեցին նրանցն է, ովքեր 180 տարի աղոթք են անում այնտեղ»:

Վիրահայությունը դժվարություններ է ունեցել Գամսախուրդիայի, Շեւարդնաձեի, դժվարություններ ունի Սաակաշվիլու իշխանության օրոք: Սակայն վերջին ամիսների իրադարձությունները, որոնք առնչություն չունեն սոցիալականի հետ, մտահոգիչ են: Նախ Ծալկայի շրջանում տեղացիների (կարդալ՝ հայերի) եւ Վրաստանի լեռնային շրջաններից այնտեղ ժամանող սվանների միջեւ բախումներ թույլ չտալու նպատակով տեղակայվում են վրացական ՆԳՆ ոստիկանական ուժեր: Վերջիններս ոչ թե կարգ ու կանոն են պաշտպանում, այլ դիմում են հրազենի օգնությանը՝ տեղացիներին վախեցնելու նպատակով: Նրանք անգամ կրակ են բացում տեղացի երիտասարդներից մեկի վրա եւ ծանր վիրավորում, դաժանաբար ծեծում են Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Հայկ Մելտոնյանին եւ երեք տասնյակ հայերի:

Այս բոլոր իրադարձությունները հավանաբար պետք է դիտարկել որպես նույն շղթայի տարբեր օղակներ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Երեւան-Ջավախք-Երեւան

Ովքեր են կոչված հասարակական կարգը պահպանելու

Մեզանից յուրաքանչյուրը բազմիցս ականատես է լինում հասարակական կարգի խախտումների, երբ դրանց չեն միջամտում օրինապահները: Օրեր առաջ Բաղրամյան-Սարյան փողոցների խաչմերուկի ամենաբանուկ մասում ավտոտեսուչի բացակայությունը մեքենաների երթեւեկի այնպիսի քաոս էր ստեղծել, որ բարեբախտորեն վարորդների սթափությունը միայն կանխեց վթարի վտանգը: Ավտոտեսուչների աչալուրջ հսկողությունը, ինչպես վարորդների մեծ մասն է վկայում, փող կորզելու նպատակով ճարպիկ հնարանքներ հորինելու մեջ է: Անհասկանալի է մնում հասարակական միջավայրում կատարվող խախտումների նկատմամբ ոստիկանների անտարբերությունը: Բարեկամության մետրոյի մարդաշատ հատվածում 10-12 երիտասարդ անխնա ծեծում էին իրենց տարեկցի, եւ որեւէ ոստիկան չմիջամտեց:

Քաղաքի որեւէ մասում պատահարի հանդիպող քաղաքացին միանգամայն անպաշտպան է, անցորդները գործ չունեն, չեն խառնվում, ոստիկանները... նույնպես:

Ահավասիկ մի դեպք, որ տեղի ունեցավ օրերս Վերնիսաժից Հանրապետության հրապարակի մետրո տանող փոքրիկ փողոցում, օրը ցերեկով՝ անցորդների, վաճառասեղանի մոտ կանգնած մարդկանց ներկայությամբ:

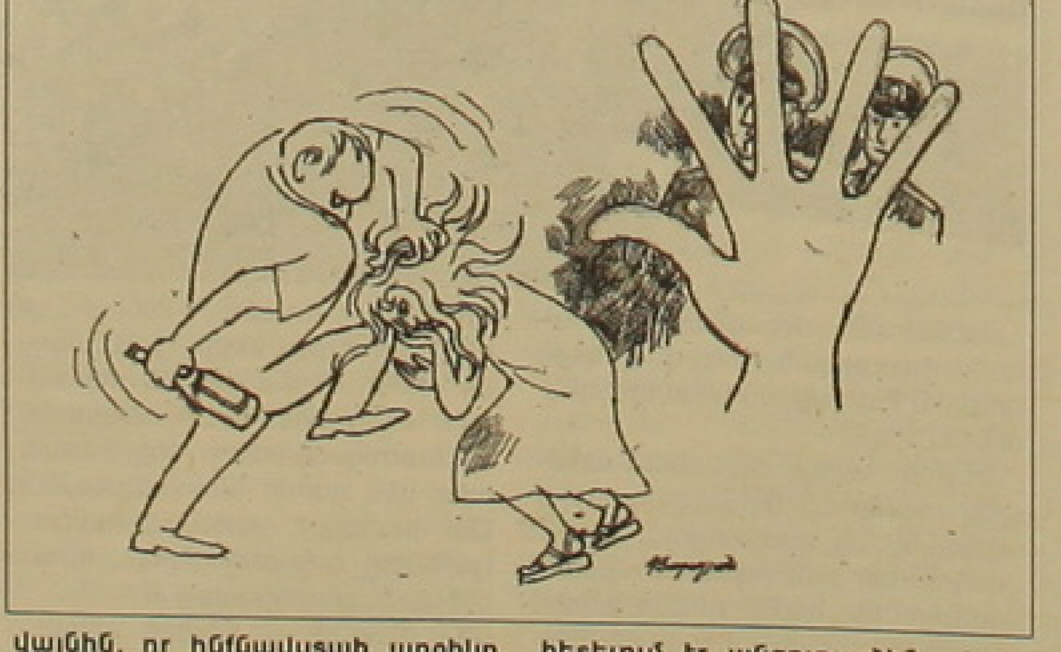

Երեք երիտասարդ եւ 2 աղջիկ մեքենայի մեջ թեժ վիճում էին: Տղաներից մեկը ամենասոսկալի հայհոյանքներով մեքենայից դուրս էր ուզում քաշել աղջիկներին, որոնք որեւէ կերպ տեղի չէին տալիս: Կատաղած երիտասարդն իրեն կորցրած հարձակվեց աղջկա վրա եւ բաց դռների միջից ոտքով ուժգին հարվածներ հասցրեց: Հայհոյանքների տարափի տակ աղջիկները դուրս եկան, որքան համակրելի, նույնքան համարձակ, նրանցից մեկն ավելի քունդ փոխադարձեց տղայի հայհոյանքներին: Հանկարծ վերջինս ոտքով այնպես հարվածեց աղջկա որովայնին, որ ինքնավստահ աղջիկը մեքենային հենված՝ երկտակված ծնկեց: Փողոցի մարդիկ նայում էին, մի մեծահասակ մարդ փորձեց միջամտել, դիմեցի տեղի վաճառողուհուն, որ հետաքրքրասերի հայացքով հետեւում էր անցուդարձին. «Կարգին աղջիկն ի՞նչ գործ ունի սրանց հետ», ասաց նա: Զարմացա՝ այս պարագայում դա նշանակությո՞ւն ունի: Դիմեցի մոտակա շենքում (որտեղ տեղակայված է նաեւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը) գործող ոստիկանական կետին: Նրանցից կոչումով ավագը դիմեց կրտսերին, թե տես ի՞նչ է կատարվում: Բայց քաղաքացիական հագուստով մեկը հետ պահեց նրան. «Արի ասեմ ի՞նչ հաշիվ ա»: Փողոցի ծեծկռտուքն ավելի էր թեժանում, վտանգավոր դառնում: Ու զարմանալին՝ կողքով անցնող մեկ-երկու ոստիկան այնպես էին ձեւացնում, ասես ոչինչ չեն նկատում:

Մի՞թե քաղաքային ոստիկանությունն իրավասու չէր կանխել այս խուլիգանությունը, որը հնարավոր էր դժբախտ վախճանի հանգեր, թե՞ սա հասարակական կարգի խախտում չէր, մի՞թե սովորական են դարձել նման երեւույթները, որ, համենայն դեպս, այսօր Երեւանում այդքան էլ հաճախակի չեն: Գուցե ոստիկանները գիտե՞ն, որտեղ պիտի միջամտեն, որտեղ՝ ոչ:

Մեզ պարզապես մնում է ամեն ինչի վարժվել:

Մ. Բ.

PKK-ն Թուրքիայի մասնատման սպառնալի՞ք

Թե՞ նրան ցուցաբերվող միջազգային աջակցությունը պայմանավորված է քաղաքական հաշվարկներով

Թուրքիայում վերսկսվել է PKK-ի գործունեությունը: Քրդական այս կազմակերպության գրոհայինները երկրի արեւելյան շրջաններում ոչ միայն ճանապարհ են կտրում եւ կանգնեցնում փոխադրամիջոցները, որ ուղեւորների մեջ հայտնաբերեն զինվորականների, այլեւ հեռահար կառավարման ռումբերով ռազմական մեքենաներ են պայթեցնում եւ զինված բախումների մեջ են մտնում թուրքական զորքերի ու անվտանգության ուժերի հետ:

«**Ազգը**» հուլիսի 21-ի համարում «PKK-ն Հյուսիսային Իրաքից ուշադրություն շեղելու արդյունավետ միջոց» վերնագրով նշել է. «Ակնհայտ է, որ առանց հենարանի, համապատասխան հենակետերի եւ միջազգային ուժերի աջակցության PKK-ն Թուրքիայում չէր կարող արագորեն վերադասավորել իր ուժերը եւ իսկույն անցնել զինված գործունեության»:

PKK-ի հենարանը երկրի արեւելյան եւ հատկապես հարավարեւելյան շրջանների բնակչության գերակշռող մասը կազմող բազմամիլիոնանոց քրդերն են: Հենակետերը տեղակայված են Իրաքի անմիջականորեն Թուրքիային սահմանակից շրջաններում: Ինչ վերաբերում է այս կազմակերպությանն աջակցող միջազգային ուժերին, ապա դրանց մեջ էլ առանձնանում է եթե ոչ ամբողջությամբ Իրաքը, գոնե երկրի հյուսիսային, Թուրքիային սահմանակից շրջանները հենց քրդերի միջոցով լիարժեք վերահսկող ԱՄՆ-ը:

Վերահսկողության առումով դեռեւս պատահական չէր «անհրաժեշտության դեպքում PKK-ին երկրի սահմաններից դուրս հարվածելու» Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի սպառնալիքն ի լուր Վաշինգտոնի: Հուլիսի 19-ին Էրդողանին հասցեեցնելու մղումով սպառնալիքը հստակեցրել էր թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ Իլքեր Բաշբուղը, հայտարարելով. «Նախքան երկրի սահմաններից դուրս ռազմական գործողությունների դիմելը, Իրաքի կառավարությունից պահանջելու ենք կատարել ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշումները: Չկատարման դեպքում Թուրքիան ՄԱԿ-ի կանոնադրության համաձայն օգտվելու է ինքնապաշտպանության իրավունքից»:

Քանի որ ի դեմս Դանիել Ֆրիդի, ԱՄՆ պետքարտուղարությունը պատասխանել էր վարչապետ Էրդողանին. «Երկրի սահմաններից դուրս PKK-ին հարվածելն անընդունելի է, եւ թուրքական զինուժի մուտքը հյուսիսային Իրաք լուրջ հետեւանքներ կունենա», ուստի գեներալ Բաշբուղը նախընտրեց սպառնալիքն ուղղել Իրաքի կառավարությանը, որտեղից պատասխան ստացավ:

Ըստ երեւույթին Բաշբուղը ճիշտ հաշվարկներ էր արել, որ Իրաքի կառավարության ներքին գործերի նախարար Ջաբր ալ Զուբեյդին հենց հաջորդ օրը՝ հուլիսի 20-ին պատասխանեց նրան: Նախարարը մասնավորապես ասաց. «Թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալի հայտարարությունը պաշտոնապես ինձ չի փոխանցվել: Բայց եւ այնպես մենք PKK-ին համարում ենք ահաբեկչական կազմակերպություն: Նրա վտարումն Իրաքից մեզ համար ցանկալի է, սակայն դա մեր ուժերից վեր է: Իրաքում PKK-ին կարող է արմատախիլ անել ամերիկյան բանակը միայն»:

Թերեւս նա դրանով ցույց տվեց, որ PKK-ականների Հյուսիսային Իրաքի հենակետերից Թուրքիա ներթափանցման պատասխանատուն ամերիկացիներն են, այլ ոչ թե ամերիկյան ենթակայության տակ գտնվող Իրաքի կառավարությունը:

Դրան հետեւեց Պենտագոնի հուլիսի 22-ի հայտարարությունը. «Հակաիրաքյան կոալիցիայի լիազորությունները Իրաքում սահմանափակ են: Թեեւ նրանք պայքարում են «Ալ Ղաիդայի» եւ ահաբեկչական կից կառույցների դեմ, սակայն դա արվում է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի թիվ 1546 որոշմանը համապատասխան: Ինչ վերաբերում է Հյուսիսային Իրաքում PKK-ի ներկայությանը, ապա հակաիրաքյան կոալիցիայի ուժերը իրավասու են ձերբակալել միայն այդ կազմակերպության առանձին անդամների, որոնք կսպառնան տարածքի կայունությանն ու անվտանգությանը»:

Պենտագոնի վերոհիշյալ հայտարարությունը բոլոր հիմքերը տալիս է ենթադրելու, որ միջազգային ուժերը կշարունակեն աջակցել PKK-ի գործունեությանը Թուրքիայում: Այդ դեպքում թուրք-ամերիկյան հակասությունները Հյուսիսային Իրաքի հարթությունից կփոխադրվեն PKK-ի հարթություն, եւ, ինչպես նշել էինք հուլիսի 21-ի համարում, Թուրքիան մոտ ապագայում ի վիճակի չի լինի չեզոքացնելու քրդական այս կազմակերպության գործունեությունը:

PKK-ի գործունեությունը հենարանի առկայությամբ, ինչ խոսք, սպառնալիքի տակ է դնում Թուրքիայի տարածքային ամբողջականությունը: Միջազգային ուժերի աջակցությունը PKK-ին, ինչպես նաեւ «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագրի հետ կապված Թուրքիայի ընդգրկումը մասնատման ենթակա ավելի քան 20 երկրների շարքում ավելի քան լուրջ բնույթ է հաղորդում սպառնալիքին: Հարկ է, սակայն, նշել, որ սպառնալիքը միջազգային ուժերի համար հաճախ ծառայում է որպես քաղաքական հաշվարկների իրականացման միջոց: PKK-ին ցուցաբերվող աջակցության պարագայում հաշվարկները կարող են պայմանավորված լինել Թուրքիային ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի միջեւ խուսանավելու հնարավորությունից զրկելու, ռուս-թուրքական մերձեցումը կանխարգելելու, Իրանի եւ Սիրիայի պես տարածաշրջանի ազդեցիկ պետությունների հետ թուրքական պետության համագործակցությունը բացառելու, հատկացված դերին համապատասխան, վերջինի ներգրավվածությունը «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագրում ապահովելու, ինչպես նաեւ երկրում թուրքական իրականության համար միանգամայն անսովոր «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության իշխանություններին տապալելու մղումներով:

Սակայն, անկախ PKK-ի գործունեությունից եւ միջազգային ուժերի աջակցությունից, քրդական հարցը Թուրքիայում հետզհետե սրվում է, իսկ դրա առաջացումը միանգամայն պայմանավորված է երկրում քրդերի հետ թուրքերի հարաբերությունները հավասարակշռող արեւմտահայության իսպառ բնաջնջմամբ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Շվեյցարիայում ձերբակալվում է Փերինչեքը

1-ին էջից

Համենայն դեպս, հուլիսի 23-24-ին Վինթերթուրում եւ Լոզանում «Լոզան-2005» անվամբ կազմակերպված միջոցառումներին բացի Բանվորական կուսակցության եւ Քեմալական մտածողության միության անդամներից, եվրոպաբնակ թուրքերից, մասնակցել է Թուրքիայից ժամանած 200 հոգանոց մի մեծ խումբ, կազմված գիտական եւ հասարակական գործիչներից, ինչպես նաեւ «Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետության» նախկին նախագահ Ռաուֆ Դենքթաշը: Նրանք «Կեցցե՛ անկախ Թուրքիան», «Կորչի՛ ամերիկյան իմպերիալիզմը» կարգախոսներով Լոզանում երթ են կազմակերպել, որն ավարտվել է հանրահավաքով:

Ըստ «Հյուրիեթի», միջոցառումներին մասնակցելու ցանկություն է ունեցել Թուրքական պատմական ընկերության նախագահ Յուսուֆ Հալաչօղլուն, սակայն շվեյցարական դատախազության կալանման որոշումը նրան զրկել է այդ հնարավորությունից: Մեր կողմից ավելացնենք, որ Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու համար Հալաչօղլուի նկատմամբ Շվեյցարիան դեռեւս մայիսի սկզբներին հետախուզում էր հայտարարել: Մայիսի 7-ին «Հայոց ցեղասպանությունը միջազգային մեծ սուտ է» խոսքերով նրան էր պաշտպանել Բանվորական կուսակցության նախագահ Դողու Փերինչեքը:

Հուլիսի 23-ին Վինթերթուրում, երբ Փերինչեքը կրկնում է այս խոսքերը, քաղաքի դատախազի սանկցիայով շվեյցարական իրավապահ մարմինները ելույթի պահին, հենց դահլիճում նրան ձերբակալում են եւ հարցաքննելու համար տանում դատախազություն: Հարցաքննությունը տեւում է շուրջ 3,5 ժամ: Թուրքիայի արտգործնախարարության միջամտությամբ Փերինչեքն ի վերջո ազատ է արձակվում:

Արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլը խստագույնս դատապարտում է Թուրքիայում գործող քաղաքական կուսակցության առաջնորդի ձերբակալությունը եւ ի պատասխան «Հյուրիեթի» հարցի, մասնավորում. «Տեղեկանալով մեծարգո Փերինչեքի ձերբակալության մասին, իսկույն միջամտել ենք: Նրա հարցաքննությանն անմիջականորեն ներկա է եղել Ցյուրիխում Թուրքիայի գլխավոր հյուպատոս Մեհմեդ Էմրեն: Ես իրադարձությունների մասին ամբողջ գիշեր իրազեկել եմ մեծարգո վարչապետ Էրդողանին: Թուրքիայում գործող քաղաքական կուսակցության ղեկավարի նկատմամբ ցուցաբերված այս մոտեցումն անընդունելի է»:

Հ. Չ.

Նոր զոհեր Բաղդադում

Իրաքի ներքգործնախարարության աղբյուրներ վկայակոչելով Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ երեկ առավոտյան ականված երկու ավտոմեքենաների պայթեցումներից զոհվել են 8 եւ վիրավորվել 17 անձինք: Առաջին պայթյունը որոտացել է Բաղդադի կենտրոնում՝ «Ալ Սադիր» հյուրանոցի մոտ, պատճառելով 6 զոհ: Այստեղ կա 10 վիրավոր: Մահապարտ ահաբեկիչն իր ավտոմեքենան պայթեցրել է հյուրանոցի մուտքի մոտ: Զոհերի մեծ մասը հյուրանոցի անվտանգության ծառայության աշխատակիցներ են: Այդ հյուրանոցը քանիցս գրոհների թիրախ է դարձել:

Երկրորդ ավտոմեքենան պայթեցվել է Բաղդադի արեւմուտքում, Հարիթիա կամրջի տակ: Թիրախը եղել է ոստիկանության պարեկախումբը, որի երկու անդամներ սպանվել են, յոթը՝ վիրավորվել: Նախորդ օրը Բաղդադի պահակակետերից մեկի մոտ ականված բեռնատարի պայթյունից զոհվել էին 40 անձինք:

Պ. Ք.

Շարմ էլ Շեյխի պայթյունների պատասխանատվությունն ստանձնել են «Եգիպտոսի մոջահեդները»

Շաբաթ օրը Եգիպտոսի Շարմ էլ Շեյխ ծովափնյա առողջավայրում տեղի ունեցած ահաբեկչությունների պատասխանատվությունը երեկ ստանձնել է «Եգիպտոսի մոջահեդներ» արմատական խմբավորումը: Իսլամիստների ինտերնետային կայքերից մեկում տարածված հայտարարության մեջ նշվում է, որ պայթյուններն իրականացրել են 5 անձինք, որոնցից մեկը վարել է տեղական տաքսի, երեքը՝ «արտերկրից բերված տաքսիներ», մեկն էլ՝ միկրոավտոբուս: Բոլոր այս փոխադրամիջոցները պայթեցվել էին հյուրանոցներում եւ բազմամարդ վայրերում:

Վերջին տվյալների համաձայն, զոհերի թիվը հասնում է 88-ի, վիրավորների թիվն անցնում է հարյուրից: Մի քանի դիակների ինքնությունը դժվար է պարզել լուրջ այրվածքների պատճառով:

Ավելի վաղ պայթյունների պատասխանատվությունն ստանձնել էին «Սինայի նահատակների բրիգադներ» եւ «Սիրիայում ու Եգիպտոսում մահապարտ Աբդուլլահ Ազզամի բրիգադներ» խմբավորումները: Սակայն «Եգիպտոսի մոջահեդների» հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ ահաբեկչությունների իրական հեղինակներն իրենք են:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ բոլոր երեք խմբավորումների հայտարարությունները հրապարակվել են այնպիսի կայքէջերում, որտեղ սովորաբար չեն զետեղվում «Ալ Ղաիդայի» հաղորդումներ:

«Մենք համայն աշխարհին հայտարարում ենք, որ մեր բրիգադի 5 անդամներ երկրում գրոհել են սիոնիստների միջնաբերդերը: Մենք հրեաներին եւ քրիստոնյաներին 60 օր ենք տալիս Եգիպտոսից հեռանալու համար», մասնավորապես ասվում է «Եգիպտոսի մոջահեդների» հրապարակման մեջ:

Ֆրանսպրեսի տվյալներով, Եգիպտոսի ոստիկանությունը պայթյուններից հետո ձերբակալել է յոթ տասնյակ կասկածյալների, որոնց առայժմ որեւէ մեղադրանք չի ներկայացվել: Միաժամանակ որոնվում են 6 պակիստանցիներ, որոնց դիմանկարները փակցված են Շարմ էլ Շեյխի շրջանում: Ոստիկանությունը ենթադրում է, որ նրանք մասնակցել են ահաբեկչություններին, եւ նրանցից մեկը թերեւս զոհվել է պայթյունների ժամանակ:

Թե՛ Լոնդոնում, թե՛ Մադրիդում եւ թե՛ Շարմ էլ Շեյխում պայթյուններն իրականացրել են մահապարտ ահաբեկիչներ, համակարգելով իրենց գործողությունները: Չնայած այս նմանություններին, հակաահաբեկչական պայքարի փորձագետների մեծ մասի կարծիքով, աշխարհում գոյություն չունի ահաբեկչությունների ընդհանուր համակարգվածություն: Ֆրանսիայի պետանվտանգության ծառայության նախկին բարձրաստիճան պաշտոնյա Ալեն Շուեն «Ֆիգարո» թերթում այն միտքն է արտահայտում, թե որոշ ահաբեկչություններ պարզապես օրինակ են ծառայում կրկնության համար, ինչպես եղավ, օրինակ, Լոնդոնում հուլիսի 7-ին եւ 21-ին:

Իսլամիստական շարժումների ֆրանսիացի մասնագետ Դոմինիկ Թոման նույնպես կարծում է, որ ահաբեկիչները սիրում են ընդօրինակել եւ պատճենել իրենց նախորդների արարքները, միաժամանակ սովորելով ինտերնետում «Ալ Ղաիդայի» հրապարակած «Ջիհադի հանրագիտարանից»:

Մեծ Բրիտանիան ներողություն է խնդրել բրազիլացու սպանության համար

Մեծ Բրիտանիայի ոստիկանությունը ներողություն է խնդրել բրազիլացի էլեկտրատեխնիկ Ժան Շառլզ Մենեզեսի սպանության համար: «**Ազգը**» գրել է Լոնդոնի մետրոյում ուրբաթ օրը տեղի ունեցած միջադեպի մասին, երբ ոստիկանները Սթոքուել կայարանում հետապնդել եւ գնդակահարել էին մի «ենթադրյալ ահաբեկչի»:

Արդեն հաջորդ օրը հայտնի դարձավ, որ «գերջանադիր» բրիտանացի ոստիկանը, միայն կասկածները հիմք ընդունելով, իսկույն 5 գնդակ է արձակել աշխատանքի շտապող բրազիլացի երիտասարդ էլեկտրատեխնիկի վրա:

«Սա ողբերգություն է: Լոնդոնի ոստիկանությունը լիովին պատասխանատու է դրա համար: Այդ մարդու ընտանիքին խորին ցավակցություն եմ հայտնում», հայտարարել է ոստիկանապետ Յան Բլերը: «Սքայնյուզ» հեռուստաընկերությունը նշում է, որ ոստիկանները դարձյալ ղեկավարվելու են ենթադրյալ մահապարտ ահաբեկիչներին ոչնչացնելու նոր հրահանգով:

Բրազիլիայի իշխանությունները Մեծ Բրիտանիայի հատուկ ծառայություններից բացատրություն են պահանջել «տվյալ ողբերգության հանգամանքների կապակցությամբ»: Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Լոնդոնի ոստիկանությունը հուլիսի 21-ի պայթյուններից հետո կալանավորել է 3 անձանց: Երրորդ կասկածյալին հարցաքննել են ոստիկանության կենտրոնական բաժանմունքում: «Սքայնյուզի» տվյալներով, ավելի վաղ ձերբակալված մյուս երկու կասկածյալները պահվում են ուժեղ հսկողության տակ:

Իսրայելն սպառնում է ներխուժել Գազա

Իսրայելի կառավարության կիրակնօրյա նիստում վարչապետ Արիել Շարոնը հայտարարել է, որ իր երկիրն աննախադեպ քայլերի կդիմի պաղեստինցիների բռնամական ելույթներին վերջ դնելու համար: Պաշտպանության նախարար Շաուլ Մոֆազի խոսքերն առավել հստակ էին. «Եթե Պաղեստինի ղեկավարությունը չի կարողանում գտնել սպանությունների պատվիրատուներին, ապա ինքներս դա կանենք»:

«Հաարեց» թերթը նշում է, որ դիտորդները հրեա ղեկավարների ելույթները համարում են ահաբեկիչներին գտնելու նպատակով Գազայի հատված զորք մտցնելու սպառնալիք: Խիստ հայտարարություններն արվեցին կիրակի օրը Գազայի հատվածում տեղի ունեցած միջադեպերից հետո, երբ սպանվեցին երկու հրեա վերաբնակիչներ եւ գնդակոծվեցին հինգ ուրիշ իսրայելցիների ավտոմեքենաներ:

Հարձակումների պատասխանատվությունն ստանձնեցին արմատականների երկու խմբավորումներ՝ «Իսլամական ջիհադը» եւ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադները»:

Իսրայելի կառավարության ծրագրի համաձայն, մինչեւ ամռան վերջն իսրայելական զորքը եւ բնակավայրերը դուրս են բերվելու Գազայից: Բայց եթե դուրսբերումն ուղեկցվի պաղեստինցիների բռնարարքներով, ապա իսրայելցիները կկիրառեն «Երկաթե բռունցք» ծրագիրը, որը ենթադրում է Գազայում ուժային գործողություններ պաղեստինցիների դեմ:

Պ. Ք.

Կոմիտասի գերմանական երգերը

Հուլիսի 20-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի տնօրենությունը կազմակերպել էր հիրավի պատմական համերգ. առաջին անգամ կատարվեցին գերմանացի բանաստեղծների տեքստերի հիման վրա ձայնի եւ դաշնամուրի համար Կոմիտասի գրած գերմանական երգերը: Կատարողները աշխարհահռչակ երաժիշտներ էին՝ Համմիկ Պատյանը (սոպրանո, Ավստրիա) եւ Վարդան Մամիկոնյանը (դաշնամուր, Ֆրանսիա):

Համերգը կոչվում էր «Նվիրում Կոմիտասին» եւ կազմակերպվել էր հայ մեծ երգահանի մահվան (22.10.1935, Փարիզ) 70-րդ տարելիցի կապակցությամբ: Կոմիտասի ստեղծագործության եւ անձի նկատմամբ չթուլացող հետաքրքրությունը կյանքի կոչեց նրա պատվին գրված վիթխարի թվով հետազոտություններ եւ երաժշտական ստեղծագործություններ (դրանցից մեկը Էդգար Հովհաննիսյանի «Անտունի» բալետն է, որը վատ չէր լինի վերականգնել Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնում): Կոմիտասի երաժշտությունը նվաճում է նոր լսարաններ եւ նոր կատարողների: Դրա օրինակներից մեկը երեւանում անգլիական «Hillard Ensemble» վոկալ համույթի ելույթն է: Ընդհանուր ռուս էր նաեւ զուտ երաժշտական կոմպոզիտորական հետաքրքրություններով: Հաստատակամորեն տիրապետելով դաշնամուրին, Կոմիտասը գրում է երկու փոքր դաշնամուրային պիես՝ «Նոկտյուրն» եւ «Սգո քայլերգ», բայց շուտով նրա միտքն ուղղվում է վոկալ երաժշտության ասպարեզ: Գերմաներենի եւ գիտական գրականության ուսումնասիրությունն ընթանում էր գերմանական հին ու ժամանակակից երաժշտության ճանաչողությանը զուգահեռ: Ռ. Վագների հանդեպ սիրո վկայություն կարող է ծառայել գերմանացի ակնառու կոմպոզիտորին նվիրված հոդվածը: Բելլերմանը հարստացնում էր Գրիգորյան օրհներգային արվեստի եւ եվրոպական հոգեւոր-ծիսական ավանդույթի գիտելիքները:

հետ: Կոմիտասի հեղինակային ոճը հայկական ասկետիզմն է, մի քանի ուրվագծերով պոեզիայի եւ երաժշտության կցատեղում ծնված անհրաժեշտ քնարական պատկերն ստեղծելու կարողությունը: Մտերմիկ ապրումների, պահերի, տրամադրությունների ուրվագծման համար Կոմիտասին երբեմն բավականացնում է նաեւ մեկ քառյակը: Կոմիտասի մտածողության ռացիոնալիզմը թույլ է տալիս այդ վոկալ մանրանկարներում հաղթահարել գերմանական ոճի վերամբարձությունը, ինչը հատկապես արտացոլվեց դաշնամուրային նվագակցության պարտիայի մեկնաբանման մեջ:

Համմիկ Պատյանը, լինելով օպերային բարձրակարգ երգչուհի եւ ընտրելով երգերի ոսկե հերթագայություն, ստեղծեց յուրօրինակ վոկալ

գործընթացում կարեւոր դեր է խաղում պրոֆեսոր Գեւորգ Գյոդակյանի խմբագրությամբ Հայաստանի ԳԱ-ում արդեն 14 տարի թողարկման պատրաստվող Կոմիտասի երգերի ժողովածուի հրատարակումը:

Եվ, այնուամենայնիվ, Կոմիտասի երկրային կյանքն ու ստեղծագործությունը պահպանում են շատ անհայտ էջեր: Նույնիսկ մասնագիտական շրջանակներում անբավարար չափով գիտեն Կոմիտասի երաժշտությունը եւ գիտատեսական ժառանգությունը, իսկ բացը լրացնելու համար հարկավոր են նրա անգին աշխատանքների կատարում եւ հրատարակում:

Գրախոսվող համերգը նշանավոր էր նախ եւ առաջ նրանով, որ ամենուրեք հայկական վոկալ դպրոցը փառաբանող Հայաստանի ժողովրդական արտիստուհի Համմիկ Պատյանի շնորհիվ կայացավ Կոմիտասի անհայտ վոկալ երկերի պրեմիերա: Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում պահվող նոտաները (9 երգ) այդ օրը ծնվեցին համերգային կյանքի համար: Զուտ ոճով, գեղարվեստական առումով ավարտուն այդ գործերը կիսաբաց արեցին Կոմիտասի կենսագործունեության գերմանական ուսումնառության ժամանակաշրջանի քողը:

Հիշեցնենք մի քանի հանրահայտ փաստ: 1896 թ. մայիսին Կոմիտասը Բեռլին է մեկնում մասնագիտական կրթությունը կատարելագործելու: Բեռլինի կոնսերվատորիայի այն ժամանակվա տնօրեն Յոզեֆ Յոախիմի երաշխավորությամբ (կոմիտասագետ Ռոբերտ Աթայանի վկայությունն է) նա ընդունվում է Ռիխարդ Շմիդտի մասնավոր դպրոց եւ միաժամանակ Բեռլինի համալսարան: Կոմիտասին կոմպոզիցիա եւ դիրիժորական արվեստ էր դասավանդում Շմիդտը: Նա երաժշտական գեղագիտություն, պատմատեսական գիտություններ եւ միջնադարագիտություն էր ուսումնասիրում խոշորագույն մասնագետների՝ համալսարանի պրոֆեսորներ Մաքս Ֆրիդլենդերի, Գոթֆրիդ Հենրիխ Բելլերմանի (որը հայտնի է նաեւ որպես կոմպոզիտոր) եւ Օսկար Ֆլայշերի ղեկավարությամբ: Վերջինիս դերը Կոմիտասի կյանքում առանձնահատուկ էր: 1899 թ. նա Մաքս Զայֆերտի հետ Բեռլինում կազմակերպում է Միջազգային երաժշտական ընկերություն (1927 թ. այն վերակազմվեց Միջազգային երաժշտագիտական ընկերության) եւ Կոմիտասին դարձնում դրա անդամ: Ավելին՝ «Armenische Kirchenmusik» («Հայկական եկեղեցական երաժշտություն») հոդվածը ներառում է 1890 թ. Լայպցիգում հրատարակված ընկերության գիտական աշխատանքների առաջին հատորում: Արժե նաեւ նշել, որ ավելի ուշ՝ 1901 թ. Կոմիտասը Բեռլինում ելույթ է ունենում միջազգային երաժշտական կոնգրեսում, նույն թվականին Մարբուրգում առաջին անգամ լույս է տեսնում «Armeniens Volkstumliche Reigentanze» («Հայ գեղջուկների պարը») հոդվածը, 1913 թ. նա կրկին ելույթ է ունենում Բեռլինի կոնգրեսում, 1912 թ. Լայպցիգում հրատարակվում են մշակված երգերի (մեներգերի ու խմբերգերի) երկու հատորները:

Բեռլինում 1899 թ. հունիսին քրդական ժողովրդական երգերին նվիրված դիպլոմային աշխատանքով ավարտված ուսումնառությունը հա-

Այս առումով հետաքրքրական են կոմպոզիտորի գերմաներեն երկու աշխատանքները՝ «Բաբելոնի գետերի մոտ» թիվ 134 սաղմոսը եւ a capella խառը երգչախմբի համար գրված «Armenische Kirchengesange» («Հայկական ժամերգություններ») գործը կամ այսպես կոչված Բեռլինյան պատարագը: Այն ստեղծվեց 1897 թ., կատարվեց 1899 թ. Բեռլինում եւ առաջին անգամ հրատարակվեց երկերի ժողովածուի «Հոգեւոր երկեր» 8-րդ հատորում (Երեւան, 1998): Ծանոթագրություններում հրատարակության խմբագիր Գ. Գյոդակյանը նշում է, որ 1892 թ. փորձի համեմատությամբ Բեռլինյան պատարագի 12 համարները ցուցադրում են, «թե ինչ հսկայական ուղի է անցել Կոմիտասը կոմպոզիտորական վարպետությանը տիրապետելու ճանապարհին» (էջ 246):

Սակայն եթե «Armenische Kirchengesange»-ի նպատակը հայկական շարականները գերմաներենի եւ եվրոպական ավանդույթի պայմաններին հարմարեցնելն էր, ապա ձայնի եւ դաշնամուրի համար գրված 9 երգերը պետք է Ռ. Շմիդտին ցուցադրեին Կոմիտասի կողմից կամերային վոկալ երաժշտության ոճի յուրացման աստիճանը: Յոհան Վոլֆգանգ Գյոթեի, Նիկոլաուս Լենաուի, Թեոդոր Շտորմի, Յուլիուս Շտուրմի, Յոհան Լյուդվիգ Ուլանդի եւ Յոհան Ամբրոզիուսի խոսքերով գրված այդ երգերն ստեղծվել են գլխավորապես 1897թ.: Կոմիտասի կենսագիրները գրեթե չեն հիշատակում դրանք: Միայն հայտնի մենագրության հեղինակ Ալեքսանդր Շահվերդյանը, մեջբերելով Շմիդտի խոսքերը «երաժշտական աշխարհի համար նորություն» հանդիսացող Կոմիտասի «հայկական ոճի» մասին, իմիջիայլոց ասում է, թե «Ռ. Շմիդտի առաջադրանքով գրված այդ աշակերտական աշխատանքները բավական անդեմ, սենտիմենտալ երգեր են» (Մոսկվա, 1989, էջ 46):

Սակայն, ինչպես ցույց տվեց Հ. Պատյանի եւ դաշնակահար Վ. Մամիկոնյանի կատարումը, Կոմիտասի գերմանական երգերն անհնար է անվանել անդեմ կամ սենտիմենտալ: Դիմելով ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի գերմանացի հայտնի բանաստեղծներին, Կոմիտասը ձգտում էր պահպանել բնորոշ ժանրային մոդելը, որը միավորում է Ֆ. Շուբերտի, Ռ. Շումանի, Յ. Բրամսի, Հ. Վոլֆի քնարական երգերը: Գերմանական մեծ դպրոցի մերձավորությունը չի ստեղծում պատճեններ, թեեւ վերջ ի վերջո կոմպոզիտորների նմանությունը երբեք չի բացառվել: Գլխավորն այն է, որ այստեղ առկա է «հանդիպական ոճ», այսինքն՝ հեղինակային ոճի «հանդիպում» արդեն հայտնի ոճի շարք: Պահպանելով երգերի ոճաբանությունը, Պատյանը չհրաժարվեց պատկերները զգացմունքների, ապրումների ուժով հագեցնելուց, ինչը սովորաբար մասշտաբային է դարձնում նրա մեկնաբանումները: Երգչուհու ինտոնացիոն առումով զուլալ, ստորին ռեգիստրում տեմբրայնորեն հագեցած ձայնը նոր շնչով է բացվում վերին ռեգիստրում (ի դեպ, այստեղ շատ են զգացվում նրա ձայնի տեմբրի ազգային հատկանիշները): Գերմանական երգերում Պատյանի խոսքային առոգանության արտահայտչականությունը հարստացվեց ինտոնացիոն իմաստի երանգներով: Վերջապես կարեւոր է, որ Պատյանը Կոմիտասի երաժշտությունը ներկայացրեց որպես մոռացված գլուխգործոցներ եւ ոչ թե որպես ուսանողական երկեր:

Տպավորվեցին «Komm, o Nacht»-ի («Եկ, գիշեր», խոսք՝ Շտուրմի) ծեփ պլաստիկան, «Meeresstille»-ի («Ծովի անդորրը», խոսք՝ Գյոթեի) հայեցողականությունը, «Gluckliche Fahrt»-ի («Երջանիկ նավարկություն», խոսք՝ Գյոթեի) պոռթկունությունը եւ «Sturmesmythe»-ի («Փոթորկի ասքը», խոսք՝ Լենաուի) Շուբերտի ոգով ծավալուն բալլադը:

Երգչուհու մեղմ ու սահուն ձայնը վարպետորեն ընդգծվում էր Վարդան Մամիկոնյանի նվագով: Հայտնի վիրտուոզ մենակատարն առաջին անգամ հանդես եկավ կոնցերտմայստերի դերում: Մամիկոնյանը յուրաքանչյուր հնչյունի վերաբերում էր ինչպես ոսկու փշրանքի. լսելի էին ֆակտուրայի բոլոր գծերը: Երաժշտական միտքը բյուրեղային մաքրություն ու թափանցիկություն ուներ:

Գերմանական երգերից բացի համերգի ծրագրում ընդգրկված էր 14 երգ (երեքը՝ «բիս»-ով), որոնք Կոմիտասը գրել է հայկական ժողովրդական նյութի հիման վրա՝ սկսած քախծոտ «Գարուն ա»-ով եւ վերջացրած դրամատիկ «Կռունկով»: Առաջին անգամ կատարվեց «Մանկական աղոթք Հայր մերը», որը Կոմիտասն ստեղծել է 1915 թ. ցեղասպանության օրերին: Կոմպոզիտորի այդ սեփական մեղեդին մնացել է միաձայն. հատկապես համերգի համար դրա դաշնամուրային դաշնակումն իրականացրել է Դ. Երաժիշտը:

Հնարավորություն չկա նկարագրելու հրաշալի երաժիշտ կատարողների ներկայացրած զգացմունքների (հուզիչ-անպաճույճից մինչեւ վեհաշուքն ու ողբերգականը) ողջ սպեկտրը: Երեկոն իրոք դարձավ նվիրում Կոմիտասին՝ արվեստագետին եւ մարդուն, որի ոգին ապրում է ամեն հայի մեջ:

ՄԱԳԴԱԼԻՆԱ ՄԱՐԳԱՅԱՆ,
Արվեստագիտության դոկտոր

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ

Արմանիի «Բազմոցը» ամերիկյան ժողովածուում

Տաղանդավոր մենակատարուհի Նորա Արմանիի «Բազմոցի վրա» ներկայացումն ընդգրկվել է «Արդի ամերիկյան դրամատուրգների գործերի ժողովածու» հատորում, որը հրատարակվելու է Մ. Նահանգներում մինչեւ այս տարվա վերջը, հաղորդում է «Արմինյն միռոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը հուլիսի 2-ի համարում: Հատորում տեղ են գտնելու ընդամենը 5 պիես:

Անցյալ տարվա ցնցող հաջողությունից ոգեւորված Նյու Յորքի «Միդթաուն ինտերնեշնլ թեաթր ֆեստիվլ» թատրոնն այս տարի եւս այդ պիեսը ներառել է իր խաղացանկում: «Դա բարեհաջող կերպով մշակված իսկապես հրապուրիչ թատերական մի պիես է, որտեղ Արմանին ամբողջական ազատությամբ դրսեւորում է ինքն իրեն», այսպես է բնորոշել ներկայացումը «Թոփինգ բրոդվեյը», իսկ Արմանիին «Թեաթր մանիա կոմը» (Theater Mania.com) բնութագրել է որպես «վկայված երգչուհի, պարուհի, բանաստեղծուհի եւ դերասանուհի»: «Նրա կերպարը նույնքան հրապուրիչ է, որքան վերնագրի բազմոցը: Դա ջերմություն է ճառագայթում եւ լավատեսություն», ավելացնում է կայքը:

Պիեսը նախատեսված է նաեւ ներկայացնել «Ուոլքոփ» թատրոնում հուլիսի 30-ին եւ օգոստոսի 2-ին: Ավելացնենք, որ այս միանձնյա շոուն իր անգլերեն եւ ֆրանսերեն տարբերակներով բազմիցս ներկայացվել է Լոս Անջելեսում, Չիկագոյում, Դետրոյթում, Հյուստոնում, Ֆիլադելֆիայում, Բոստոնում, Մոնրեալում, Լիոնում, Փարիզում եւ Կահիրեում: Հոկտեմբերին նախատեսված է նաեւ ներկայացնել Ժնեւում (Շվեյցարիա):

Ներկայացումների ռեժիսորն է փարիզաբնակ Ֆրանսուա Քերգուլեյը, որը պիեսներ է բեմադրել Ֆրանսիայում, Կենտրոնական Եվրոպայում, Միջին Արեւելքում եւ Թուրքիայում:

Մրցանակների արժանացած Նորա Արմանին ավելի քան 25 քաղաքներում է ներկայացրել իր հանրահայտ «Կայք Արարատում», «Նանտո Նանտո», «Աշխարհի զույգերը: Թեման սերն է» եւ «Ձյան փաթիլներ ապրիլին» պիեսներն անգլերենով, ֆրանսերենով, ռուսերենով, արաբերենով, իտալերենով եւ հայերենով: Նա նաեւ դերեր է ստանձնել «Թագավորը եւ ես» (Կահիրե), «Զենքեր եւ մարդիկ» (Լոնդոն) պիեսներում, «Լաբիրինթոս», «Վերջին կանգառը», «Վերջնաժամկետը 7 օրից», «Նոր Եվան» եւ այլ ֆիլմերում: Հունիսին հայկական կինոյի պատմության մասին դասախոսություններով հանդես է եկել Լոնդոնի համալսարանում եւ «Պոեզիայի ակումբում»:

Հ. ՇՈՒՔՅԱՆ

Հայկական երաժշտությունը կներկայացվի «Ալեքսում»

Երգչուհի Ռուզան Ավետիսյանը, որը 15 տարի սովորել է երգիչ, ժողովրդական արտիստ Հովհաննես Բադալյանի մոտ եւ այժմ էլ դասավանդում է Առնո Բաբաջանյանի անվան երաժշտամանկական ուսումնարանում, հայտնի է ոչ միայն հին ժողովրդական, այլեւ նույն տարրերի ընդգրկմամբ նոր երգերի կատարմամբ:

Ամերիկյան «Չի ռեկորդս» ընկերության հրավերով սեպտեմբերի 23-ին ամերիկյան հանրահայտ «Ալեքս» թատրոնում Ռուզան Ավետիսյանը եւ Ալլա Նավասարդյանը հանդիսատեսին կներկայացնեն հայկական ժողովրդական երգացանկով: Ինչպես նշեց Ռուզան Ավետիսյանը, համերգի երգացանկն ընդգրկում է այնպիսի երգահանների ստեղծագործություններ, ինչպիսիք են Սայաթ-Նովան («Նազանի»), գուսան Հավասին («Ալվան վարդեր»), Արմեն Մանդակունյանը («Սերս մի մարի»), ժողովրդական շարաններ, ինչպես նաեւ նոր երգեր: «Ծրագիրը մեծ անակնկալ է լինելու իր ձեւի մեջ, այնտեղ մեզ են միանալու սփյուռքում հայտնի պարային խմբեր, որոնք արդեն իսկ զբաղվում են մեր ուղարկած երգերի հիման վրա պարային բեմադրություններ ստեղծելով», նշեց երգչուհին:

Ամերիկահայ հանդիսատեսին հայկական երաժշտությունը ներկայացնելու հնարավորություն ստացած երկյակը սիրով եւ ջանասիրությամբ է պատրաստվում համերգին: Նրանք աշխատում են նաեւ զգեստների վրա, որոնք թեեւ ժամանակակից են, բայց ներառում են ժողովրդական տարազի տարրերն ու նախշերը:

ԳՈՀԱՐ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Փառատոնը հյուրընկալվեց Արարատում

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» հիմնադրամի նախաձեռնած «Պահպանենք մեր մշակույթը» խորագիրը կրող հանրապետական փառատոնը շարունակվում է մարզերում: Արտաշատի քաղաքային զբոսայգուն հարող հրապարակում Երեւանից ժամանած հյուրերին աղ ու հացով, կարմիր գինով, երգ ու պարով դիմավորեցին եւ ուղեկցեցին բացօթյա համերգասրահի բեմահարթակ, որտեղ նրանց հատկացրել էին պատվո տեղեր:

Փառատոնն Արարատի մարզում անցկացնելու համար մարզպետ Ալիկ Սարգսյանը հոգացել էր ամեն մի մանրուքի մասին: Փառատոնին մասնակցում էին ՀՀ գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, ՀԹԳՄ նախագահ, պրոֆեսոր Երվանդ Ղազանչյանը, ՀԵԸ նախագահ, պրոֆեսոր Դավիթ Ղազարյանը, Երեւանի կամերային թատրոնի գեղ. ղեկ. Արա Երնջակյանը, ՀՊԳՄ Վանուշ Խանամիրյանը: Ջերմ ու շնորհակալական խոսքեր հնչեցին փառատոնի կազմակերպիչների հասցեին: Մարզպետ Ալիկ Սարգսյանը փառատոնի անցկացումն Արարատի մարզում անվանեց «իրադարձություն, որի շնորհիվ մարզի ազգաբնակչությունը մոտիկից հնարավորություն է ունենում շփվելու բարձրարժեք արվեստի ու մեր մշակույթի անվանի գործիչների հետ, որոնց հեռուստացույցով են միայն տեսել...»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայ կարատեիստների փայլուն նվաճումը

Իտալիայի Սարդինա քաղաքում անցկացված IKA կարատեի աշխարհի գավաթի 12-րդ առաջնությունում գերազանց ելույթներ ունեցան հայ կարատեիստները: 2000 թ. Լոս Անջելեսում ու 2003 թ. Տորոնտոյում կայացած նախորդ առաջնությունների հաղթողներն այս անգամ էլ հաստատեցին իրենց բարձր կարգը եւ պահպանեցին ուժեղագույնի տիտղոսը՝ տուն վերադառնալով պարգեւների հարուստ ավարով: Մեր կարատեիստները նվաճեցին 4 ոսկե գավաթ, մեկ արծաթե գավաթ, 23 ոսկե, 11 արծաթե եւ 5 բրոնզե մեդալներ:

Տեղի ունեցած մրցումների մասին լրագրողների հետ հանդիպմանը պատմեցին Հայաստանի մարզական պատվիրակության ղեկավար, Արցախի հոգեւոր թեմի առաջնորդ Պարգեւ Սրբազանը եւ կարատեի Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ Գրիգոր Միքայելյանը: Ի դեպ, ժամանակին նրանք զբաղվել են կարատեով: Պարգեւ Սրբազանը սեւ գոտի 1-ին դան է, Գրիգոր Միքայելյանը՝ սեւ գոտի 7-րդ դան: Հաշվի առնելով Պարգեւ Սրբազանի ծառայությունները կարատեի զարգացման գործում, մարզաձեւի Հայաստանի ֆեդերացիան դիմել է միջազգային ֆեդերացիային նրան պատվավոր դանի կոչում շնորհելու: Պարգեւ Սրբազանը ներկայումս կարատեի Հայաստանի ֆեդերացիայի պատվավոր նախագահն է: Նա հաղթանակի առթիվ շնորհավորեց բոլորին՝ նշելով, որ եթե նախկինում երազում էինք գոնե մեկ Խորհրդային Միության չեմպիոն ունենալ, ապա այսօր հայ կարատեիստների մեջ կան աշխարհի ու Եվրոպայի, միջազգային մի շարք մրցաշարերի չեմպիոններ ու մրցանակակիրներ: Առաջին անգամ Իտալիայում Հայաստանի դրոշի հետ ծածանվում էր նաեւ Արցախի դրոշը: Ի դեպ, Արցախում գործում է շոտոկան կարատեի ֆեդերացիան:

Գրիգոր Միքայելյանը տեղեկացրեց, որ մրցումներին մասնակցող 31 երկրների մարզիկները վիճարկում էին մեդալների 74 հավաքածու: Հայաստանը ներկայացված էր երիտասարդների եւ մեծահասակների թիմերով, որոնք գերազանց հանդես եկան՝ նվաճելով թիմային հաշվարկով չեմպիոնի տիտղոսը: Առաջին շրջանում մեր թիմը հաղթեց Իտալիայի ազգային հավաքականին, իսկ եզրափակիչում՝ Սարդինայի թիմին: Մեր թիմի կազմում մրցումներին մասնակցեցին 22 կարատեիստներ, որոնք ընդհանուր առմամբ 39 մեդալ նվաճեցին:

Մինչեւ 75 կգ քաշային կարգում մեծահասակների մրցավեճում Հրաչիկ Վարժապետյանը նվաճեց ոսկե գավաթը: Նույնպիսի հաջողության հասավ նաեւ 75 կգ-ից բարձր քաշային կարգում հանդես եկած Տիգրան Մուրադյանը: Հայաստանի հավաքականն առաջին անգամ թիմային կատա մրցաձեւում դարձավ մրցանակակիր՝ արժանանալով արծաթե գավաթի: Մեր թիմն ընդամենը մեկ միավորով զիջեց Սլովենիայի հավաքականին:

Ինչ խոսք, հայ կարատեիստների նվաճումը տպավորիչ է: Մեդալների քանակն ավելի մեծ կլիներ, եթե, ըստ Գրիգոր Միքայելյանի, որն առաջին անգամ ընդգրկվել էր մրցավարների կազմում, որոշ դեպքերում մեր կարատեիստների հանդեպ սուբյեկտիվ մրցավարություն չլիներ: Ֆեդերացիայի նախագահը խոսեց նաեւ առկա ֆինանսական դժվարությունների մասին: Մրցումներին մասնակցելու ծախսերը հիմնականում հոգացել են մարզիկների ծնողները: Դրա հետեւանքով միայն 22 մարզիկ հնարավորություն ունեցան մեկնելու Սարդինա, այլապես կարող էին 30-40 կարատեիստներ մասնակցել աշխարհի գավաթի առաջնությանը, քանի որ մարզիկների քանակի որեւէ սահմանափակում չկար: Ճիշտ է, այս տարի առաջին անգամ պետբյուջեից 2 մլն դրամ է հատկացվել կարատեի Հայաստանի ֆեդերացիային, սակայն դա շատ չնչին գումար է մրցումների մեկնելու համար:

Առաջիկայում հայ կարատեիստներին նոր փորձություններ են սպասում: Հոկտեմբերին մեր մարզիկները կմասնակցեն IKA կարատեի բոլոր աստղերի 41-րդ առաջնությանը, իսկ նոյեմբերին՝ Կիպրոսի Լիմասոլ քաղաքում կայանալիք պատանիների ու երիտասարդների աշխարհի առաջնությանը: Հուսանք, որ այդ մրցաշարերից էլ հայ կարատեիստները մեդալների հարուստ ավարով տուն կվերադառնան:

Առաջատարներն ամրապնդում են դիրքերը

Առաջնության 17-րդ տուրի բոլոր երեք հանդիպումներն էլ ավարտվեցին առաջատարների հաղթանակներով: «Փյունիկը» «Հրազդան» մարզադաշտում հյուրընկալվել էր «Կիլիկիային»: Չեմպիոնի կազմում բացակայում էին Սարգիս Հովսեփյանն ու Աղվան Մկրտչյանը, իսկ «Կիլիկիայի»» մեկնարկային կազմում մարզիչները չէին ընդգրկել առաջնության լավագույն ռմբարկու Նշան Էրզրումյանին: Վերջինս խաղադաշտ մտավ ընդմիջումից քիչ անց եւ զգալիորեն ուժեղացրեց թիմի հարձակողական գործողություն[illegible]ը: Հենց նրա ջանքերով էլ առաջին գոլային լուրջ պահը ստեղծվեց «Փյունիկի» դարպասին, սակայն հարվածն իր վրա ընդունեց դարպասապահը: Քիչ անց Սարգիս Մովսիսյանը կարող էր բացել հաշիվը, սակայն նրա հարվածից հետո էլ գնդակը դիպավ հորիզոնական ձողին:

Իսկ ահա «Փյունիկն» ավելի հաջողակ գտնվեց եւ հանդիպման վերջին 20 րոպեներին կարողացավ 3 անգամ գրավել «Կիլիկիայի» դարպասը: Երկու անգամ աչքի ընկավ Մամադու Դիավարան, մեկ գնդակ էլ խփեց երիտասարդ Նորայր Սահակյանը՝ բացելով գոլերի հաշիվը բարձրագույն խմբում:

Երկրորդ տեղում ընթացող «Միկան» էլ հաջողության հասավ հյուրընկալվելիս՝ Գյումրիում 2-1 հաշվով պարտության մատնելով «Շիրակին»: «Միկայից» գոլերը խփեցին Մաքսիմ Մորոզովն ու Տիգրան Դավթյանը, շիրակցիներից միակ պատասխան գոլի հեղինակը Վահան Մառանջյանն էր: «Բանանցը» եւս հաղթանակ տոնեց, սակայն այն ծեռք բերվեց մեծ ջանքերի գնով: Առաջին խաղակեսում Ռաֆայել Մկրտչյանի խփած գոլի շնորհիվ «Դինամո-Զենիթը» խաղը շահում էր 1-0 հաշվով: Եվ միայն 75-րդ րոպեին «Բանանցին» հաջողվեց վերականգնել հավասարակշռությունը: Աչքի ընկավ Վահե Դավթյանը: Քիչ անց Տիգրան Ղարաբաղցյանն առաջ մղեց «Բանանցին», իսկ ավելացված ժամանակում Ռոմեո Ջենեբյանը խփեց 3-րդ գնդակը՝ 3-1:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	14	10	4	0	28-5	34
2. Միկա	15	9	5	1	25-11	32
3. Բանանց	14	8	4	2	23-16	28
4. Էսթ.-Կոտայք	14	6	6	2	26-14	24
5. Կիլիկիա	15	6	3	6	29-23	21
6. Դին.-Զենիթ	15	4	3	8	19-21	15
7. Շիրակ	14	3	2	9	17-27	11
8. Լեռնագործ	15	3	1	11	8-34	10

Ռմբարկուները

Նշան Էրզրումյան	«Կիլիկիա»	11
Արտյոմ Ադամյան	«Միկա»	8
Սամվել Պետրոսյան	«Է.-Կոտայք»	6
Արման Մինասյան	«Է.-Կոտայք»	6
Սարգիս Մովսիսյան	«Կիլիկիա»	6

Արմսթրոնգի հաղթական հրաժեշտը

Ամերիկացի լեգենդար հեծանվորդ Լենս Արմսթրոնգը 7-րդ անգամ անընդմեջ դարձավ «Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի հաղթող՝ սահմանելով յուրօրինակ ռեկորդ:

Այժմ նա կարող է գնալ վաստակած հանգստի: Արմսթրոնգը գարնանը հայտարարել էր, որ այս մրցաշարը վերջինն է լինելու մարզական իր կենսագրությունում: 1999 թ. նա լավագույնն է ճանաչվում «Տուր դը Ֆրանս» հեծանվավազքում: Միայն 2003 թ. նա հանդիպեց լուրջ մրցակցության գերմանացի Յան Ուլրիխի կողմից, որը հաղթողին զիջեց ընդամենը 1 րոպե: Մյուս մրցաշարերում Արմսթրոնգի առավելությունը մրցակիցների նկատմամբ ակնհայտ է եղել: Այս անգամ նա 4 րոպե 40 վրկ-ով գերազանցեց 2-րդ տեղը գրաված իտալացի Իվան Բասոյին: 3-րդը ճանաչվեց գերմանացի Յան Ուլրիխը:

Լավագույն արդյունքն ունեն Դարբինյանն ու Փաշիկյանը

Ֆրանսիական Բելֆոր քաղաքում իրենց մրցավեճն են շարունակում շախմատի աշխարհի պատանեկան առաջնության մասնակիցները: Տարիքային տարբեր խմբերում հանդես եկող Հայաստանի 14 պատվիրակներից առայժմ բոլորից հաջող են հանդես գալիս Արման Փաշիկյանը (մինչեւ 18 տարեկաններ) եւ Նունե Դարբինյանը (մինչեւ 16 տարեկաններ), որոնք 6 տուրից հետո վաստակել են 4,5 միավոր: Փաշիկյանը վերջին երեք տուրերում ոչ-ոքի է ավարտել պարտիաները Մարկ Բլուվշտեյնի, Յացեկ Ստոպայի եւ Հիլդար Խաիրուլինի հետ: Հայ շախմատիստն ընդամենը կես միավորով է զիջում առաջատարների դերը ստանձնած Նիկիտա Վիտյուգովին, Յացեկ Ստոպային ու Մաքսիմ Ռոդշտեյնին: Նունե Դարբինյանը եւս առաջատարների շարքում է՝ մեկ միավորով զիջելով աղյուսակը գլխավորող Աննա Մուզիչուկին:

Մինչեւ 12 տարեկան աղջիկների մրցաշարի առաջատարներից մեկը՝ Զոզա Շաքրյանը, որ մեկնարկում 3 անընդմեջ հաղթանակ էր տոնել, անհաջող խաղաց հաջորդ 3 տուրերում՝ զիջելով մրցակիցներին: Վատ չի խաղում Սուսաննա Գաբոյանը (մինչեւ 10 տարեկաններ)՝ 4 միավոր: 3,5 միավոր ունի Լիա Մարտիրոսյանը (մինչեւ 18 տ.), 3 միավոր է վաստակել Հայկուհի Ալեքսանյանը (մինչեւ 14 տ.):

Տղաների մրցաշարում Փաշիկյանից հետո լավագույն արդյունքն ունեն Արա Դիլոյանը (մինչեւ 10 տ.) եւ Սամվել Տեր-Սահակյանը (մինչեւ 12 տ.), որոնք վաստակել են 4-ական միավոր: 3,5 միավոր ունեն Տիգրան Հարությունյանը (մինչեւ 10 տ.), Գրիգոր Դիլանյանն ու Ռոբերտ Աղասարյանը (մինչեւ 12 տ.) եւ Դավիթ Քալաշյանը (մինչեւ 16 տ.): Հովիկ Հայրապետյանի (մինչեւ 16 տ.) եւ Տիգրան Սիմոնյանի (մինչեւ 14 տ.) օգտին գրանցված է 3-ական միավոր:

Էլյանովը շրջանցեց Հակոբյանին

Ամստերդամի շախմատի մրցաշարի վերջին երեք տուրերում Վլադիմիր Հակոբյանը խաղաղասիրաբար էր տրամադրված: Նա հաջորդաբար ոչ-ոքի ավարտեց պարտիաները Պավել Էլյանովի, Իվան Սոկոլովի եւ Բորիս Ավրուխի հետ: 9 տուրից հետո Հակոբյանը վաստակել է 6,5 միավոր եւ 6 շախմատիստների հետ բաժանում է 2-7-րդ տեղերը: Իսկ մրցաշարի միանձնյա առաջատար դարձավ Պավել Էլյանովը, որը բացի Հակոբյանից, ոչ-ոքի խաղաց նաեւ Բորիս Ավրուխի հետ եւ հաղթեց Իվան Սոկոլովին: Էլյանովը 9 հնարավորից ունի 7 միավոր:

Հայ պատանիներն էլ հուսախաբ արեցին

Մինչեւ 19 տարեկանների Հայաստանի պատանեկան հավաքականին չհաջողվեց մտնել Եվրոպայի առաջնության կիսաեզրափակիչ: Խմբային մրցաշարի վերջին խաղում մեր պատանիները 0-1 հաշվով զիջեցին ֆրանսիացիներին եւ դուրս մնացին հետագա պայքարից: Հանդիպման 31-րդ րոպեին Բետեի դարպասը գրավեց Կամբրոնը: Այդ խաղում մեր ընտրանին հանդես է եկել հետեւյալ կազմով. Ապուպա Բետե, Հայկ Չիլինգարյան, Միխել Սիմոնյան, Ռաֆայել Սաֆարյան, Մխիթար Գրիգորյան, Ալեքսանդր Պետրոսյան, Ժորա Հովհաննիսյան (Արտակ Օսեյան, 5), Էդգար Մանուչարյան, Արթուր Ստեփանյան, Արտակ Հովհաննիսյան (Արմեն Հովհաննիսյան, 25, Գուրգեն Մելիքսեթյան, 65), Կառլ Լոմբե:

Այսպիսով, «B» խմբից պայքարը կշարունակեն Ֆրանսիայի եւ Անգլիայի հավաքականները: Վերջինս 3-2 հաշվով հաղթեց նորվեգացիներին: «A» խմբում գերազանց հանդես եկավ Սերբիայի հավաքականը՝ 3-րդ խաղում էլ պարտության մատնելով մրցակցին՝ Հունաստանի հավաքականին (3-0): 2-րդ տեղը գրաված Գերմանիայի ընտրանին 2-1 հաշվով հաղթեց Հյուսիսային Իռլանդիայի ֆուտբոլիստներին: Այսօր կիսաեզրափակիչում կմրցեն Սերբիա-Անգլիա, Ֆրանսիա-Գերմանիա զույգերը: Չեմպիոնը հայտնի կդառնա հուլիսի 29-ին Բելֆաստի «Վինձոր պարկ» մարզադաշտում կայանալիք եզրափակիչ խաղում:

Իսինբաեւան հաղթահարեց 5 մետրի սահմանագիծը

Ռուսաստանցի ձողացատկորդ Ելենա Իսինբաեւան շարունակում է զարմացնել բոլորին իր ֆանտաստիկ ցուցանիշներով: Լոնդոնում մասնակցելով թեթեւ աթլետիկայի Գրան պրիի մրցումներին, նա կանանց ձողացատկի պատմության մեջ հասավ իրոք ֆանտաստիկ ցուցանիշի՝ հաղթահարելով 5 մ բարձրությունը: Մինչ այդ, Իսինբաեւան երկրորդ փորձի ժամանակ եւս մեկ սմ-ով բարելավեց համաշխարհային իր իսկ ռեկորդը՝ ցույց տալով 4 մ 96 սմ արդյունք: Դրանից հետո նա պատվիրեց 5 մ բարձրություն, որը եւս հաջողությամբ հաղթահարեց առաջին իսկ փորձից: Այսպիսով, Ելենա Իսինբաեւան համաշխարհային իր 17-րդ ռեկորդը սահմանեց՝ արժանանալով 50 հազար դոլար պարգեւի:

Ալոնսոն անգերազանցելի է

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի առաջնության հերթական փուլի՝ Գերմանիայի Գրան պրիի խաղարկությունն ավարտվեց «Ռենոյի» ավտոմրցարշավորդ Ֆեռնանդո Ալոնսոյի հաղթանակով: Իսպանացի մարզիկն ընթացիկ մրցաշրջանում արդեն 6-րդ անգամ է լավագույնը ճանաչվում: Նրա գլխավոր հակառակորդ ֆինն Կիմի Ռայկոնենը տեխնիկական անսարքությունների պատճառով չկարողացավ հասնել եզրագիծ: 2-րդ տեղը գրավեց Խուան Պաբլո Մոնտոյան, 3-րդը Ջենսոն Բաթոնն էր: Աշխարհի յոթակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերը վերջնագիծը հատեց 5-րդը:

Այսպիսով, 12 փուլից հետո ընդհանուր անհատական հաշվարկով առջեւից է ընթանում Ալոնսոն (87 միավոր): Ռայկոնենը 51 միավորով 2-րդ տեղում է, իսկ Շումախերն ունի 47 միավոր:

Մենամարտը հետաձգվեց

Թեթեւագույն քաշում IBF-ի եւ IBO-ի վարկածներով աշխարհի չեմպիոն Վախթանգ Դարչինյանի եւ կոլումբիացի բռնցքամարտիկ Խաիր Հիմենեսի հուլիսի 27-ին նախատեսված մենամարտը հետաձգվել է: Այն կկայանա օգոստոսի 24-ին: Պատճառը Հիմենեսի՝ ավստրալական վիզայի հետ կապված խնդիրներն են:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՊՁԲ - 05/8 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար սառնարան-ավտոմեքենայի ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 289325 Հ. Այունցին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16: 30-ն:

FINCA
Small Loans-Big Changes

«ՖԻՆՔԱ» բարեգործական հիմնադրամը տրամադրում է փոխառություններ սկսած ամսական 1,6 տոկոսից՝ փոքր եւ միջին բիզնեսի աջակցման համար

- Փոխառության շատ արագ ձեւակերպում
- Անհատական մոտեցում յուրաքանչյուր հաճախորդին
- Գրավի ձեւակերպման ճկուն համակարգ
- Գումարը՝ 50.000 մինչեւ 9.000.000 դրամ
- Ժամկետը՝ 3 ամիս 2 տարի

Սպասում ենք ձեզ Ագաթանգեղոսի 2 ա
(կրկեսի հարեւանությամբ) հասցեով
հեռ.՝ 58-48-63, 54-55-31/32

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՊՁԲ- 05/10 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի կարիքների համար ավտոմեքենայի ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 289325 Հ. Այունցին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15: 30-ն:

ԱՃՈՒՐԴ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆԸ

Աճուրդի են հանվում գրասենյակային ու բնակարանային կահույք, համակարգիչներ, մեքենաներ եւ այլ ապրանքներ: Աճուրդային վաճառքը կկայանա 2005 թ. օգոստոսի 13-ին եւ 14-ին, ժամը 10.00-19.00 ԱՄՆ դեսպանատան պահեստում, որի հասցեն է՝ Չարբախ, Արարատյան 90: Ապրանքները կարող եք զննել ուրբաթ օրը, օգոստոսի 12-ին, ժամը 10.00-19.00 եւ շաբաթ օրը՝ հունիսի 18-ին, ժամը 9.00-10.00: Զննումն անվճար է:

Լոտերը վաճառվելու են այնպես, ինչպես կան (ԱՄՆ դեսպանատունը վաճառքի հանված ապրանքների որակի վերաբերյալ երաշխիքներ չի ապահովում): Կիրառվող աճուրդային վաճառքի նոր ձեւը թույլ է տալիս գնել լոտի առանձին իրեր, եթե ուզում եք մահճակալ, ապա կարող եք գնել միայն մահճակալ:

Պահեստ մուտք գործելու համար օգտվեք Շահրուրի փողոցի կողմի մուտքից:

Այն ֆիզիկական/իրավաբանական անձինք, ովքեր մաքսային վճարումներից զերծ գնումներ կատարելու իրավունք չունեն, պարտավոր են ապրանքը գնելուց հետո ՀՀ համապատասխան մարմինների հետ կարգավորել հարկային եւ մաքսային վճարումների հետ կապված հարցերը:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք այցելել **www.usa.am** էջի հայտարարությունների բաժին:

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO
www.azg.am

ԱՌԱՋԱՐԿ «ԱՐՄԵՆՏԵԼ»-Ի ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԿԱՊԻ ԲԻԶՆԵՍ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

armentel mobile

Եկեք խոսենք

5 եւ ավելի կապուղիների առկայություն 1 հաշվեհամարի վրա

Երաշխիքային *(6 ամիս լրանալուց հետո կոգտագործվի բաժանորդի վարձավճարները մարելու համար)*	18000/ գիծ
Միացման վճար	2400 / գիծ
Ամսական վճար	2800 / գիծ
Ռոմինգի երաշխիք *(Ռոմինգ ծառայությունն ակտիվացվում է անվճար կրեդիտ քարտի առկայության դեպքում)*	99000/ գիծ
Րոպեավճար *շուրջօրյա*	
✓ բաժանորդների փակ խումբ ընկերության ներսում	27
✓ դեպի «ԱրմենՏել» -ի բջջային ցանց	35
✓ դեպի VivaCell	35
✓ դեպի «ԱրմենՏել»-ի ֆիքսված հեռախոսացանց	35
կարճ հաղորդագրություն (SMS)	16

Զեղչեր՝ կազմակերպության ամսական վճարումներից ելնելով	Զեղչերը վերաբերում են յուրաքանչյուր խմբին
0 մինչև 100,000 դրամ	0%
100,000 + մինչև 250,000 դրամ	2%
250,000 + մինչև 500,000 դրամ	3%
500,000 + մինչև 1000,000 դրամ	4%
1,000,000 + մինչև 1,500,000 դրամ	6%
1,500,000 + մինչև 2,000,000 դրամ	8%
2,000,000 + մինչև 2,500,000 դրամ	10%
2,500,000 + մինչև 3,500,000 դրամ	12%
3,500,000 + մինչև 5,000,000 դրամ	15%
5,000,000 + դրամ	20%

Սակագները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ առանց ԱԱՀ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 25.07.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինն» տպագրատանը: